

פרוטוקול מס' 192

מישיבת ועדת הכספים
שהתקיימה ביום ג', ל' בתשרי, תשמ"ו; 15.10.85, שעה 10:00

נכחו:

חברי הוועדה:

- א. שפירא - יו"ר
- י.ז. אמיר, י. ארידור, מ. בר-און, ג. גדות, פ. גרופר
- ד. דביב, א. ורדיגר, י. כהן, י. מצא, ע. סולודר, ע. עלי
- י. צבן, ח. קופמן, ח. רמון, א. שלום, ג. שפט, ד. תיכרן

מוזמנים:

- י. ברוך - הממונה על הכנסות המדינה
- י. דרורי - הממונה על שוק ההון
- ד. שטאוב, מ. קפוטה, י. ליבק, י. קורמן, י. ובוגרד,
- א. פלדמן, מ. שגיא, מ. דרזין - משרד האוצר
- ע. פרי - משרד התעשייה והמסחר

- א. דמביץ - יועץ משפטי לוועדה
- ס. אלחנני - כלכלנית

מזכיר הוועדה:

א. דמביץ

קצרנית - ש. לחוביצקי

סדר היום:

- א. קביעת איזורים לענין התוספת לחוק לעידוד השקעות הון.
- ב. תקנות מס שבח מקרקעין (מס רכישה) (תיקון מס' 2).
- ג. תקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים) (חפצים ביתיים) (תיקון מס' 2).
- ד. תקציב רשות השידור לשנת 1985.
- ה. שכר השופטים.
- ו. תקנות היטל על בטיעה לחוץ לארץ (קביעת סכום ההיטל).
- ז. 1. תקנות מס הכנסה (הנחה ממס בישובי גבול הצפון).
- 2. תקנות מס הכנסה (הנחות ממס על הכנסות של תושבי אילת וישובי הערבה) (תיקון 2)
- 3. תקנות מס הכנסה (הנחות ממס בישובים מסויימים ובהיאחזויות בח"ל) (תיקון מס 3)
- ח. תקנות מלווה המדינה (סדרות דן, קידרון ושילוח) (תיקון).
- ט. צווים לעידוד החסכון (פטור ממס הכנסה) תכניות חסכון תשואה ותשואה המשך.

126

(נוגזים ביום 4.11.85)

היו"ר י. כהן:

אני מתכבד לפתוח את הישיבה. הנושא הראשון בסדר-היום:

א. קביעת איזורים לענין התוספת לחוק לעידוד השקעות הון
מכתב סגנית היועץ המשפטי למשרד התו"מ מיום 30.8.85

ע. פרי:

היות והקביעה הקודמת פג תקפה מעוניינת הממשלה להאריך את תוקף ההכרה באיזור המפורט בבקשה שלפניכם כאיזור פיתוח א'. בסעיף 1 מפורטים הישובים.

ד. תיכון:

אני מבקש לדחות את אישור הבקשה עד למועד בו נעבור על המפה הקיימת היום. בינתיים הוכנסו והוצאו כל מיני ישובים. אני, למשל, שואל מה קורה לעפולה, מגדל העמק, נצרת עילית וכל מיני איזורים שנכללו באיזור פיתוח א' וחזרו לאיזור פיתוח ב'. אני חושב שכל המפה הזאת דורשת עריכת רביזיה ועיון מחדש.

יש לנו ועדת משנה שעוסקת בישובים במדינת ישראל ואני לא חושב שהקטע הזה יכול להיות נדון במסגרת שונה ושלא בתחום הוועדה הזאת. בעצם אנו עוסקים כאן בסל הטבות שניתן על-ידי כל מיני משרדים לכל מיני ישובים ולכן אני מבקש שוועדת המשנה שהקמנו אותה תדון בענין הזה ותביא את ההמלצות הכלליות, כולל לגבי מה שנקרא איזור שגב.

ע. פרי:

זה נכון שלגבי איזורים מסויים בארץ פקע תוקף האישור הקודם. הנושא נמצא בדיון מתמיד בין משרד המסחר והתעשייה לבין משרד האוצר. בשלב זה נתקבלה הסכמה רק לגבי איזור שגב. כל יתר האיזורים נמצאים בשלב של דיון בין יתר המשרדים.

היו"ר י. כהן:

חבר-הכנסת תיכון, ידעתי שהיתה ועדת משנה, אך אני לא יודע אם היא קיימת גם היום. היתה ועדה לאיזורי פיתוח.

ד. תיכון:

היתה ועדה שעסקה בסיווג ערי הפיתוח.

היו"ר י. כהן:

לא חידשו את הוועדה הזאת. יש צורך בבדיקה כוללת של כל נושא איזורי הפיתוח, גם ההטבות וגם סיווג האיזור מבחינת התעשייה והמיסוי. יש ישובים שלא נכללים ברשימות ואולי צריך להכלילם. אמרת, מר פרי, שאתם מקיימים בממשלה דיון בקשר לחידוש הענין או בקשר להוצאת חלק מהישובים. אני מציע שנלווה את עבודת הממשלה בהקמת ועדת המשנה. צריך לחדש את הקמת ועדת המשנה. נדמה לי, חבר-הכנסת תיכון, שלא כדאי לדחות את האישור לגבי איזור שגב.

ד. תיכון:

אני מבקש את הדחיה לישיבה אחת. אני רוצה ללמוד את המפה של האיזור.

י. מצא:

אדוני היושב-ראש, למה שבכל זאת לא נמתין כדי לראות את המפה הכוללת?

היו"ר י. כהן:

אני מניח שיקח זמן עד שהאוצר יסיים את דיוניו ולא כדאי לעכב בינתיים את האישור לגבי איזור שגב.

י. מצא:

באמצעות ועדת המשנה אפשר להביא למליאה לאישור את איזור שגב.

א. שלום:

הישובים באיזור שגב מתפרנסים מתעשייה. אני מכיר חלק מהישובים ואני יודע שהם השקיעו כספים בפרוייקטים. אני חושב שכל עיכוב רק ירע את מצבם וממילא מצבם הוא קשה. חלק מהישובים משתייכים לאותם ישובים של האיגוד החקלאי שמדברים עליהם זה שבוע ימים. לא הייתי מציע לדחות את האישור. אותם ישובים יסבלו לשווא וממילא חסנם הכלכלי נפגע.

י. מצא:

אפשר להמתין פרק זמן של שבוע ובמקביל לשמוע בוועדת המשנה סקירה ואז להריץ את הנושא הזה.

ד. תיכון:

יש לי הצעה. מאחר ומדובר על מפעל ספציפי שהולך להיות מוקם באיזור שגב - אני מציע לאשר את סעיף ו(א) ולדחות את הסיפא של אותו סעיף שדן בהכללת הישובים הנוספים כגון: טל-אל, כליל, כישור, תובל, פלך וכיוצא בזה. את הקטע בו נאמר: "השטח הכלול בין הקווים הישרים המחברים את נקודות הציון 25451775, 25451730, 24801710, 24801775" אני מציע לאשר.

היו"ר י. כהן:

כולנו רוצים בפיתוחו של האיזור הזה. אנו יודעים שמרבית הישובים באיזור מתבססים על תעשייה וחלק מהישובים אף מצפים לפיתוח על-ידי תעשייה. אבל אני לא מציע לעשות הפרדה בהצבעה. ניתן שהות של שבוע ימים, בד בבד נקים את ועדת המשנה ונביא את העניין לאישור תוך שבוע ימים.

ד. תיכון:

היות ולא אהיה כאן בשבוע הבא ואתה לא מקבל את הצעתי, אני מזהיר את הוועדה שלא ללכת לאישורים מיוחדים לגבי ישובים ספציפיים. צריך גם שהצדק יראה. בעבר נהגנו לתחום את איזורי הפיתוח מנקודת ציון אחת לנקודה שניה. כאן אנו מאמצים לעצמנו שיטה חדשה ואני לא מציע להפוך זאת למנהג של קבע.

היו"ר י. כהן:

נקים בשנית את ועדת המשנה, היא חיונית. לאחר שהיא תוקם אנו רוצים שהבדיקה הראשונית שתיערך תיערך לגבי איזור שגב ואני מקווה שנביא לאישור כולל כבר בשבוע הבא את כל הישובים, כולל אותו ישוב בו יוקם המפעל עליו דיבר חבר-הכנסת תיכון.

אנו עוברים לנושא הבא בסדר היום:

ב. תקנות מס שבח מקרקעין (מס רכישה) (תיקון מס' 2)
מכתב שר האוצר מיום ט' באלול התשמ"ה, 26.8.85

ד. שטאוב:

סעיף 9 לחוק מס שבח מקרקעין 1963 קובע כי במכירת זכות במקרקעין יהא הרוכש חייב במס רכישת מקרקעין. לפי תקנה 13 לתקנות מי שמעתיק מקום מגוריו הקובע לישוב באיזור פיתוח ורוכש שם דירה למגוריו יהא חייב במס רכישה מופחת של 0.5% בשל הרכישה, כשהותנו תנאים מסויימים. ההנחה הזאת נקבעה לתקופה מגובלת ומדי שני אנו מאריכים את התקנה. השנה היינו צריכים להאריך את תקפה של התקנה מה-1 באפריל ולא עשינו זאת מסיבה פשוטה: שר האוצר מינה ועדה שהיתה צריכה לדון מחדש בכל הבעיה של איזורי הפיתוח, הן מבחינת מס ההכנסה, הן מבחינת מס הרוכש והן מבחינת הנחות שונות ממסים הניתנות שם. חשבנו שתוך חודשים ספורים הענין יסתדר ולא יהיה צורך בהארכת תוקפה של התקנה. הסתבר שבינתיים הוועדה לא גמרה את עבודתה וביקשנו להאריך את תוקף ההנחה עד ליום 31.12.85. מאחר ומועד זה הוא קרוב מאד אנו מבקשים להאריך את תוקף התקנה עד סוף שנת המס.

ד. תיכון:

מה קורה לגבי אלה שרכשו דירות מה-1 באפריל ועד היום, שהרי תקפה של התקנה פג ב-31 במרץ 1985? האם התקנה הזאת תחול רטרואקטיבית?

ד. שטאוב:

אנו פעלנו כאילו שהתקנה קיימת.

ד. תיכון:

מדוע אתה מבקש מאתנו להאריך את תוקף התקנה מדי שנה? מדוע לא תעגנו את הנושא כפי שעייגנו את מס הרכישה כהוראת קבע?

ד. שטאוב:

מעריכים עתה אם לקיים את התקנה בכלל. פה אין שאלה של עידכון שווי אלא יש שאלה של קיום התקנה בכלל.

ד. תיכון:

מצבן של ערי הפיתוח לא ישתנה במרוצת השנה הקרובה ולא במרוצת 5 או 10 השנים הקרובות והתקנה הזאת הרי כבר רצה שנים רבות. מדוע אתה בא אלינו בכלל?

ד. שטאוב:

בזמנו שר האוצר קבע בתקנות, באישור ועדת הכספים, שההכרה באיזורי פיתוח תהיה לתקופה מגובלת.

ד. תיכון:

מה פירוש איזורי פיתוח לפי התקנה שלך?

ד. שטאוב:

כמקובל בחוק פיצויי פיטורין.

ד. תיכון:

מה זה כולל? האם זה הולך כמו המפה של חוק עידוד השקעות הון?

מ. דרזין:

אדם שמעתיק מקום מגוריו לאיזורים אלה מקבל פיצויי פיטורין. יש בידינו השמות של הישובים האלה. אדם שמעתיק מקום מגוריו לישוב כזה, כשעקבות כך הוא זכאי לקבל פיצויי פיטורין, זכאי לקבל גם את ההנחה ממס הרכישה.

ע. סולודר:

אני מבינה שהקיבוצים לא נכללים כאן. מי שבא לקיבוץ ממילא מקבל דירה, אך יש כאלה שעוזבים את הקיבוצים.

ד. שטאוב:

חבר-הכנסת תיכון, אמציא לך את הרשימה של הישובים. אנו למעשה לא באים לשנות מצבו של אף ישוב.

מ. בר-און:

הבנתי שאתם לא שבעי רצון מהתקנה הזאת ואמרתי שבאוצר דנים בבדיקת הנושא. אולי תסביר מה הם ההיסוסים שלך?

ד. שטאוב:

מי שקונה דירה באיזורים אלה משלם מס רכישה מופחת של 0.5% במקום המס הרגיל שהוא בין חצי אחוז לארבעה אחוז. אנו שוקלים שינוי כל השיטה, דהיינו: ללכת לפי איזורים, לפי מפה ולא לפי ישובים. אנו רוצים להתנתק מההגדרה שמקבלים את ההנחה מי שזכאי לקבל את פיצויי הפיטורין בעת שהוא עובר למקום.

מ. בר-און:

האם אדם שרוצה לקבל את ההנחה הזאת צריך להוכיח שהוא מכר את דירתו ומעתיק את מקום מגוריו?

ד. שטאוב:

התנאי הוא שהוא באמת יגור שם. מגורי קבע במקום הם המבחן.

ע. סולודר:

אני מבקשת לדעת מדוע הקיבוצים והמושבים באיזורי הפיתוח לא נכללים כאן. האם יש להם הנחות אחרות?

ד. שטאוב:

כשקיבוץ בונה דירה הוא לא משלם מס רכישה.

א. שלום:

לגבי קיבוץ התשובה ברורה. מי שעובר לקיבוץ לא קונה דירה. מאידך, במושבים חלק לא מבוטל של אנשים באים וקונים משק במושב ועד היום הם משלמים מס רכישה. תושבי נתבות, חצור ומקומות אחרים מקבלים את ההנחה ודווקא המושבים השכנים שלהם לא. ישובי תענ"ך מקבלים את ההנחה וישובי בית שאן לא.

ד. תיכון:

אם זכרוני אינו מטעני מאריכים את תוקפה של התקנה הזאת מדי שנה. בינתיים הטלנו את מס הרכישה על ישובים ביהודה ושומרון. אני שואל אם באותה רשימה שהיא לא מעודכנת מופיעים ישובי יהודה ושומרון?

ד. שטאוב:

הרשימה מעודכנת והם מופיעים בה.

ד. תיכון:

כלומר הם משלמים מס רכישה מופחת.

מ. בר-און:

אני רוצה להביע את התנגדותי לתקנה ולנסות לשכנע את החברים שלא לאשר אותה. התקנה הזאת היא לא משמעותית מבחינת העזרה לערי הפיתוח. ההפרש לגבי דירות אין לו משמעות מבחינת האדם שיעשה את השיקול אם לעבור לעיר פיתוח, אם לאו.

ד. תיכון:

האם אתה מציע שהוא ישלם את מלוא המס בגובה 4,58?

מ. בר-און:

כן, בין כה וכה ההפרש במחירי הדירות הוא גדול וההפרש הגלובלי, בין אם יש מס רכישה ובין אם אין, לא הוא משפיע על המוטיבציה של אדם לעבור לעיר פיתוח. אני הייתי מרחיק לכת בנושא ביטול הפטורים, אך אנו חיים במשטר של פטורים רבים. לגבי העתיד צריך לחשוב על פטור פונקציונלי ואני מציע לא לאשר את התקנה.

י. צבן:

בשעתו הובטח לנו ממשרד האוצר שיינתן לנו מה שנקרא מסמך של עלות המס בישראל, היינו: כל ההנחות ממס לסוגיהן, כל הפטורים. תקציב הוצאות המס, שזו למעשה רשימת כל הפטורים שישנה. הדבר הזה היה מסייע בידינו בבואנו לקבל את ההחלטות.

דבר שני - ההקלה הזאת נעשתה כחלק ממדיניות וכעידוד מעבר של אנשים לעיירות הפיתוח. היום אנו מצויים בסתירה, המצב הבסיסי בערי הפיתוח הוא לא מצב שמעודד אנשים ללכת להתגורר בהן. אחוז האבטלה בעיירות הפיתוח גבוה ובאופן כללי המצב בהן הוא כזה שהתאנים הבסיסיים האלה לא מושכים אליהן אנשים אלא דוחים אותם ואף גורמים לעזיבה. אני לא חושב שצריך להכריע בנקודה הזאת במנותק מהתמונה הכללית.

אני יודע שהמכון לתכנון הישוב הכין תכנית שלמה, שאומצה עקרונית בממשלה, לעיירות הפיתוח, שדנה בתיעוש, בחינוך טכנולוגי וכדומה, היינו תוכנו דבר שיביא מהפכה. בינתיים צעדים ממשיים עדיין לא נעשים.

אני מציע לאשר היום את התקנה כי ביטול הדבר הזה היום יש לו רק משמעות אחת: מכה נוספת למכות שיורדות על ערי הפיתוח. אני מסכים אתך, חבר-הכנסת בר-און, שזה לא דבר בעל משמעות גורלית.

מ. בר-און:

זה בכלל לא פוגע בעיירות הפיתוח. אם הייתי חושב שהדבר ימנע מאדם ללכת לשם בגלל זה - זה דבר אחד.

ד. תיכון:

נותנים סל הטבות ופה אתה כאילו מציע לקצץ בסל הזה.

י. צבן:

כשדנו בנושא המשכנתאות הבענו דעתנו בקשר למס רכישה המוטל על זוגות צעירים.

י.ז'. אמיר:

בכנסת הקודמת בחרה ועדת הכספים ועדת משנה שהיתה אמורה להגיש מסקנות למליאת הוועדה ולהעבירן לאוצר בהתאם. אני לא רוצה עכשיו את מצבן של ערי הפיתוח, זה הרי אבסורד ומי שיתאר את מצבן רק יוסיף על עגמת הנפש שישנה. יש הרבה בעיות שלא ניתן לפתור אפילו לא על-ידי מתן ההנחה.

אדוני היושב-ראש, היום בבוקר נתקלתי בכותרת קטלנית הנוגעת להתנהגות חברי ועדת הכספים בתוך הוועדה. הפכנו להיות לצחוק ודבר כזה ממש לא ייתכן. אני חושב שיש פה עיוותים נוראיים. לא יכול להיות שבין הישובים יהיה ישוב שיקבל הנחה של 3%, בשעה שישובים אחרים שמצבם החומרי והחברתי חזק נכללים בתוך הישובים המקבלים 7% ו-10% ממס. יש ישובים במרכז הארץ שחשופים בפני סכנות איומות ואני לא רוצה לדבר על דימונה כי אני חי בה, אך מי שמתגורר בסמוך לכור האטומי מצוי בסכנה מתמדת. לא אתאר פה בוועדה שיחה שהיתה לי עם ראש הממשלה הקודם, מר בגין, ביחד עם הוועדה לאנרגיה אטומית. הבנתי את הסכנה המתמדת שאנו נמצאים בה. לא אמשיך בזה משום שאני לא יודע אם זה לא יגרום לבהלה במקום. לכן אין כל הצדקה לכך שיהיו מקומות שיהיו מקופחים מבחינת ההנחה שהם מקבלים ומבחינת המס השולי שחל עליהם.

ד. שטאוב:

אתה מדבר על מס הכנסה ואנו מדברים על מס שבח.

י.ז'. אמיר:

מישהו היה צריך להעיר את תשומת לבי לכך.

א. דמביץ:

אני רוצה לשאול שאלה הכרוכה בלוח הזמנים. תוקפה של התקנה הקיימת פג ב-31.3.85. ב-26 באוגוסט מבקשים מהוועדה להאריך את תקפה רטרואקטיבית כשהתחולה תהיה עד דצמבר. אנו מצויים עתה במחצית אוקטובר.

מ. בר-און:

מר שטאוב דיבר על כך ואף אמר שהוא מבקש הארכת התחולה עד סוף שנת המס.

א. דמביץ:

אני מבקש לדעת מה קרה עד עכשיו? מה הסיכוי שנמצא בפני גליון דומה לזה בעוד כמה חודשים?

מ. בר-און:

האם אכן אפשר לקבל אינפורמציה על השפעת הפטור הזה?

ד. שטאוב:

לשאלת היועץ המשפטי - הסברתי שהיה מדובר על כך שבחדשי מאי-יוני נגיש תקנות אחרות עם מבנה אחר ונתנתק בכלל מהרשימה של משרד העבודה והרווחה, בהקשר של חוק פיטורי פיצויים, ונבנה לעצמנו רשימה אחרת עם כללים אחרים והדבר לא הסתייע לנו. בינתיים היתה תקלה והדבר התעכב. לכן בחודש אוגוסט הגשנו את הבקשה להארכת תוקף התקנה. למרות שפג תקפה של התקנה ב-31.3.85 המשכנו לתת את ההנחה באותם ישובים כאילו התקנה היתה קיימת. מה יקרה ב-31 למרץ הבא? - אני מקווה שעד אז הוועדה תהיה מוכנה עם הממלצות שלה ולא יהיה יותר צורך בהארכת תוקף תקנה זו.

לשאלת חבר-הכנסת בר-און, ביחס למשמעות המס - אני סבור שהמס הוא די משמעותי. ההנחה לגבי אדם שעובר להתגורר באיזור פיתוח במקרה זה היא בסביבות 1,500-2,000 דולר וזו הנחה ניכרת.

מ. בר-און:

הדירה שאותו אדם ימכור באיזור מפותח ערכה רב יותר מזו שהוא יקנה באיזור הפיתוח.

ד. שטאוב:

אנו סבורים שצריך לעודד את מי שהולך להתגורר באיזורי פיתוח וסכום של 1,500 דולר הוא די משמעותי. יש משפחות גדולות שקונות גם דירות בערד.

חבר-הכנסת צבן שאל כמה אנו מפסידים על הפטורים שאנו נותנים. פעם בשנה אנו מגישים רשימה מפורטת של כל הפטורים שאנו נותנים ומה הסכום שהאוצר לא מקבל בעקבות הפטורים האלה. לפני חודש וחצי שלחנו לכם את הרשימה האחרונה והיא נמצאת אצל מזכיר הוועדה.

אשר לשאלה הנוגעת לשינוי מגורים של אדם העובר לישוב חקלאי - הוא מקבל הנחה ניכרת מכוח תקנה אחרת.

היו"ר י. כהן:

אני מביא את התקנות להצבעה. ההצבעה היא גם על הארכת תוקף התקנות עד ה-1.4.86. מי בעד?

ה צ ב ע ה

בעד - 9

נגד - 2

התקנות אושרו

י. ארידור:

אני רוצה להציג שאלה. ראשית, אני כמובן סבור שמשרד הבטחון צדק כשהוא הגדיר את אלה שנפגעו בסיני כנפגעים במסגרת החוק הדין בפעולות איבה ואני בהחלט תומך בהודעה שלו. אבל אני מבקש שנציג מוסמך יסביר לנו את הנימוקים לאישור הזה, מפני שלדעתי חשוב שהנימוקים האלה יהיו ידועים לא רק לאנשי משרד הבטחון אלא גם לחברי הכנסת, כולל חברי ועדת הכספים. אני בהחלט תומך בכך, ההודעה היא בסדר, אך צריך לדעת את הנימוקים. אם הנימוקים יפורסמו ברבים - אוותר על דרישתי, אבל אני דורש בהחלט את פרסום הנימוקים.

ח. רמון:

אתה יכול להגיש שאילתה.

י. ארידור:

יש יושב-ראש והוא ידאג לקבלת התשובה.

היו"ר י. כהן:

האם אתה רוצה שיבוא לכאן מישהו ממשרד הבטחון ויסביר את הנימוקים?

י. ארידור:

הם יכולים לשלוח הסבר בכתב. אני רוצה להדגיש שאני תומך בענין הזה.

היו"ר י. כהן:

אנו עוברים לנושא הבא בסדר היום:

ג. תקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים) (חפצים ביתיים) (תיקון מס' 2)
מכתב שר האוצר מיום 25.8.85

ד. שטאוב:

חברי ועדת הכספים ודאי זוכרים שעל-פי חוק מס רכוש אנו מפצים אנשים בעד נזקים לחפצי בית אשר נגרמו עקב פעולות איבה. הפיצוי ניתן על-פי טבלה מסויימת והנושא מתעדכן מזמן לזמן. בפעם האחרונה כשאושרו התקנות ועדת הכספים הביעה את משאלתה ובקשתה שנצמיד את הפיצויים לאינדקס מסויים כדי שלא יהיה צורך כל שלושה חודשים לבוא ולעדכן את הסכומים.

אנו מביאים עתה לאישורכם את התקנות כפי שוועדת הכספים ביקשה, כשהן תהיינה מעודכנות אוטומטית כל שלושה חודשים, ארבע פעמים בשנה, בהתאם למחירון לצרכן של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. כל לא יהיה צורך לבוא כל פעם כדי לאשר את המחירון.

היו"ר י. כהן:

לפני שאני נותן לחברים את רשות הדיבור אני רוצה לברך את חבר-הכנסת דן מרידור שזכה להכניס אתמול את בנו בבריתו של אברהם אבינו. תזכה לגדלו למעשים טובים ולמצוות.

ד. תיכון:

אני מבקש שזו תהיה ההודעה האחרונה של מר שטאוב בנושא הזה.

היו"ר י. כהן:

מי בעד אישור התקנות כהצעת האוצר?

ה ע ב ה

בעד - רוב

נגד - אין

התקנות אושרו

היו"ר א. שפירא:

אנו עוברים לנושא הבא בסדר היום:

ד. תקציב רשות השידור לשנת 1985

כפי שאמרתי אני מביא היום בשעה 10:30 את תקציב רשות השידור להצבעה. רבותי, יש לי הצעה ואני רוצה להיות פרקטי. אין אנו יכולים לסגור את המדינה. יש שגרון לומר שלא יהיה שום שידור בארץ. אני רוצה להבדיל בין הרדיו לטלוויזיה ואני מדבר עכשיו גם אל הנציגים הדתיים שלנו, אני בטוח שגם הם רוצים לשמוע רדיו. בטלוויזיה אנו לא צופים. כפי שאמרתי לפני שבוע לא יהיה יותר דיון.

ההצבעה שלנו תהיה על שלושה דברים: א) על העידכון מחודש יולי עד חודש ספטמבר, עידכון רטרואקטיבי הכולל התיקרויות; ב) התקציב מהשנה הקודמת נגמר ב-30 בספטמבר ועלינו לאשר תקציב החל מאוקטובר 1985. 3) בהצבעה על התקציב אני עושה הפרדה בין הרדיו לטלוויזיה.

ח. רמון:

מכיוון שרוצים להפריד בהצבעה בין הרדיו לטלוויזיה, אני מבקש שההפרדה תהיה בכל סעיף וסעיף ונצביע סעיף סעיף. יש סעיפים לגביהם אני רוצה להצביע בעד ויש סעיפים לגביהם אני רוצה להצביע נגד. אם החברים היו אומרים: אנו מצביעים על כל תקציב רשות השידור - הייתי עושה זאת. אני לא מבין איזה סעיף קשור לרדיו ואיזה לטלוויזיה ואני מבקש להצביע סעיף סעיף. זכותי לבקש להצביע כך. כך נהוג בהצבעה על תקציב המדינה, מצביעים סעיף סעיף. כשמביאים את תקציב המדינה לאישור אני יכול להיות בעד חלקים ממנו ובעד חלקים אחרים לא.

היו"ר א. שפירא:

נשמע את עמדת היועץ המשפטי.

א. דמביץ:

נראה לי שזהו ענין של פרוצדורה. אני אומר זאת בהיסוס אך נדמה לי שזה יהיה נכון. בדיונים על תקציב המדינה אתה קורא כל סעיף תקציבי כסעיף לחוד ואז אתה לוקח את תקציב משרד החקלאות, לאחר שסיננת את כל מה שצריך לסנין, מצביע על תקציב משרד החקלאות כולו וכך הלאה. נדמה לי שענין סדרי ההצבעה הוא ענין של נוהל ובתור שכזה הדבר צריך להיות מסור לידי היושב-ראש.

י. כהן:

רפיק חלבי אמר לי שפיטרו 900 עובדי מדינה אך לא פיטרו ברדיו אף עוד אחד.

א. דמביץ:

הנושא צריך להיות מסור לידי יושב-ראש הישיבה לקביעה.

ח. רמון:

החברים מהליכוד מציעים שתהיה הפרדה בין הרדיו לטלוויזיה.

היו"ר א. שפירא:

לא החברים מהליכוד הציעו זאת אלא אני הצעתי זאת.

ח. רמון:

מציעים שאת סעיף 12 וסעיף 13 נאשר כי הם שייכים לרדיו, אך את סעיף 14 - לא. מוצע להצביע סעיף סעיף. אתה צריך להקריא את כל הסעיפים של הרדיו.

י. מצא:

חבר-הכנסת רמון צודק, או שנצביע על הכל או שנצביע סעיף סעיף.

היו"ר א. שפירא:

היועץ המשפטי לוועדה פסק שהנושא הוא מענייני.

ח. רמון:

אם היועץ המשפטי צודק צריך להצביע על כל תקציב רשות השידור. אני חושב שהוא לא צודק כי זה יהיה תקדים. אם הוא לא צודק צריך להצביע סעיף סעיף.

היו"ר א. שפירא:

רבותי, לאחר ששמענו את דברי היועץ המשפטי ואת דברי חבר-הכנסת רמון אני מביא להצבעה הצעה אחת. אי-אפשר ללכת להצבעה סעיף סעיף. האם אתם רוצים שנביא להצבעה גם את העידכון וגם את התקציב ביחד?

ח. רמון:

אם רוצים לחגוג - צריך לחגוג עד הסוף. אני מבקש לסגור את הטלויזיה רטרואקטיבית.

היו"ר א. שפירא:

בכל זאת אצביע על העידכון ועל התקציב בנפרד. מי בעד העידכון?

ה צ ב ע ה

בעד אישור העידכון לחודשים יולי-ספטמבר 1985 - רוב
העידכון אושר

היו"ר א. שפירא:

מי בעד אישור תקציב רשות השידור לשנת 1985 מה-1 באוקטובר 1985?

ה צ ב ע ה

בעד - 7

נגד - 13

תקציב רשות השידור החל מאוקטובר 1985 לא אושר

ח. רמון:

אני מבקש רביזיה.

היו"ר א. שפירא:

קיבלתי את בקשת הרביזיה של חבר-הכנסת רמון. תקציב רשות השידור ל-1985 לא אושר, אך יש בקשה של חבר-הכנסת רמון לרביזיה.

אנו עוברים לנושא הבא בסדר היום:

ה. שכר שופטים

י. צבן:

לא ברור לי מה קורה עם שכר השופטים. אני הבנתי שהחלטה שלנו התכוונה לגרום לכך שהשופטים יקבלו תוספת לא כפי שהם ציפו לה ולא כפי שהיה מגיע להם על-פי החוק, אלא הם יקבלו תוספת כזאת שתמנע ששכרם יישחק יותר מאשר השחיקה של השכר הכללי במשק, כשיש להשוות את שחיקת השכר שלהם לשחיקת השכר במשק. היה איזה רעיון שנצמיד את השכר ליולי והמשמעות היתה שהם יקבלו תוספת של 17%. כשמורידים מתוספת זו את תוספת היוקר נשארת תוספת של 2,6% שהיא למעשה שום דבר. אני יודע מה שאני אומר, בדקתי את הדבר עם האנשים המוסמכים. אם רוצים להשוות את שחיקת השכר של השופטים לשחיקת השכר של הפקידות הבכירה במשק צריך היה לתת להם 12%. עכשיו נותנים להם תוספת של כ-3%.

י. כהן:

את תוספת היוקר קיבלו השופטים כשם שקיבלו כל העובדים במשק. העידכון הוא מעבר לתוספת היוקר.

י. צבן:

אני מבקש אינפורמציה ותיווכחו לדעת שלפי השיטה שנהגו בה לא קרה שום דבר.

ח. רמון:

בענין שכר השופטים היתה הצעה שחבר-הכנסת צבן העלה אותה קודם, אך באותה ישיבה בה הועלתה הצעתו אני וחברים אחרים הצענו הצעה אחרת ונדמה לי שהפרשנות שניתנה לכך לא היתה נכונה. אנו אמרנו כך: השופטים יקבלו את כל התוספות המגיעות להם עד ה-1 ביולי, כלומר: המדד האחרון של חודש יוני שפורסם ביולי לא יילקח בחשבון, אך למעט המדד הזה כל השאר יילקח בחשבון. אולם מה שאנו התכוונו לו ומה שהיה בפועל אינו דומה. מי שמופקד על שיטת החישוב, הגב' סמדר אלחנני והיועץ המשפטי לוועדה, עשו את החישוב לפי הנוהל הרגיל של כל השנים, היינו שמתחילים לחשב את שכר השופטים כשעושים את העידכון התלת-חודשי, כלומר מחשבים את מה שהיה בחודשים אפריל ומאי ולא של החודשים מאי-יוני-יולי ופירוש הדבר שבמקום שהם יהיו צמודים לרמת השכר של ה-1 ביולי הם צמודים היום לרמת השכר של ה-1 ביוני, כך שחסר להם חודש. זו היתה הכוונה שלנו, הכוונה שלנו היתה שיהיה חסר להם חודש מלא. מי שחישב חישב לפי המתכונת הרגילה, אך חל שינוי אחד שאנו לא הולכים לפי הנוהל הרגיל ולכן כוונת המחוקק המפורשת היתה לתת להם את העידכון לחודשים מאי יוני מלא.

לאור זאת אני מבקש שהוועדה תורה ליושב-ראש לקבוע שזו היתה כוונת הוועדה, כך שיעדכנו את שכר השופטים עד ה-1 ביולי ולא עד ה-1 ביוני. פרט לכך יש לשופטים בעיות אחרות ביחס לאחרים, אך לפחות מה שאנו התכוונו לו צריך להינתן. זו היתה כוונת הוועדה פה אחד, למעט חבר-הכנסת תיכון. אם נערוך עתה הצבעה אנו עלולים, לפי דעתי, להיות מסובכים עם החוק ליציוב המשק.

אני מבקש שהוועדה תאמר, ללא הצבעה, שזו היתה כוונת המחוקק. לא כך נהגו, ולא נהגו כך מתוך אי-תום לב אלא מחוסר הבנה של כוונת המחוקק.

היו"ר א. שפירא:

אני רוצה להגיד פה דבר ויש לי עדים. כשהצבענו הבנתי בהצבעה, אולי מתוך חוסר בקיאות, בדיוק את מה שאמר חבר-הכנסת חיים רמון, היינו שהכוונה היא לא לתת להם עידכון של שלושה חודשים אלא עידכון עבור החודשים מאי-יוני, על בסיס השחיקה של ה-15%. אחרי ההצבעה בא היועץ המשפטי ונתבקשתי לחתום על המסמך. אמרתי שאני חייב קודם לקרוא את המסמך. כשקראתי בלילה את המסמך ראיתי מה הם צריכים לקבל. אני חשבתי שבמקום 54% עידכון שהם היו צריכים לקבל עבור שלושה חודשים הם יקבלו 25% עבור חודשיים, אולם כשראיתי את המסמך ראיתי שהם יקבלו 11%. מיד הלכתי וצלצלתי לחבר-הכנסת רמון, וזה היה לפנות בוקר, ושאלתי אותו: איך הבנת את ההצבעה? והוא אמר: הבנתי שמאי-יוני מקבלים לפי 15%. ואמרתי שכך הבנתי גם אני. צלצלתי למר הלל דודאי ואמרתי לו: דע לך שנתת לנו לחתום על מסמך שהוא צחוק לדבר, והוא אמר לי: אתה לא מכיר את החשבון. אמרתי לו: תיכנס אלי ותסביר לי. רבותי, עד היום אני מחכה לאיש.

רבותי, אנו לא עורכים היום הצבעה. חברי ועדת הכספים ישמעו את הגב' אלחנני ואת היועץ המשפטי לוועדה ואנו ניתן פירוש להחלטה. אתן את רשות הדיבור גם לחברי הוועדה.

עתה אני רוצה לומר דבר כאינפורמציה לוועדה. בעצם אין זכות לא לשר האוצר ולא למר הלל דודאי להגיד כאן מלה על שופטים. לכן הכנסת קיבלה חוק לפיו שכר השופטים יהיה כפוף לוועדת הכספים. היו דברים שלא ידעתי ולקחתי כלכלן כדי ללמוד את העניין. ראשית כל, אחרי ה-1 באוקטובר נותנים לכל עם ישראל תוספת של 40% מלבד השכר, וזאת עבור הוצאות רכב ואש"ל ואנו יודעים, רבותי, שכל נושא האש"ל הוא דבר פיקטבי. בשנת 1979 כשגם השופטים קיבלו כסף עבור אחזקת מכונית וכיוצא בזה - הם ויתרו על כך בנימוק: שאין זה יאה שהם יחתמו על דברים שלא היו ולא נבראו. באותה עת נתקבלה ההחלטה שהם יקבלו שכרם צמוד לשכר הממוצע במשק.

סגן פרקליט מחוז במדינת ישראל, שהוא לא שופט, מרוויח 2,752,000 שקל ברוטו ושופט בישראל מרוויח 1,686,000 שקל וההפרש הוא מליון שקל. האם אנו באמת רוצים לרצוח את השופטים? האם תוכלו להסביר לאיזה שהוא שופט מדוע כך משתכר סגן פרקליט ואילו הוא אחרת? פרקליט המחוז מרוויח 2,639,000 שקל ושופט מחוזי מרוויח 2,036,000 מליון שקל. אותו דבר אמור לגבי הדיינים והקאדים. אני חושב שאנו לא יכולים לאפשר מצב כזה שאנשים שמופיעים בבית המשפט יקבלו מליון שקל יותר מהשופט לפניו הם מופיעים.

יש חוק לפיו מה-1 באוקטובר אי-אפשר לעשות שום דבר. אני לא מדבר על החוק. אני מדבר על פירוש ההצבעה, איך כולם הבינו את הדברים.

ח. קופמן:

באותה ישיבה עשו תחשיב. לא דיברו רק על ניסוחים כאלה ואחרים אלא עשו הערכת תחשיב ואמרו: זאת המשכורת וזה מה שיקרה אם ניתן להם שני-שליש.

היו"ר א. שפירא:

הם לבד ביקשו מחצית.

ח. קופמן:

ידענו בדיוק למה אנו חותרים פיזית ולכן מה שיצא יצא פלסטר מכל ההחלטה שלנו. לכן אני תומך בעמדת היושב-ראש ואני חושב שצריך לעשות את התיקון ברוח הדברים שנדונו בישיבה. צריך אולי להקדיש יותר זמן לניסוח ולא להשאיר את הדברים פתוחים.

א. ורדיגר:

האם הכוונה כאן היא גם לדיינים ולקאדים?

היו"ר א. שפירא:

ודאי, כך הצבענו.

ס. אלחנני:

אני מבקשת את תשומת הלב להסבר שלי שיהיה קצת ארוך, בניגוד לרגיל. עם סטטיסטיקה ואחוזים אפשר להראות כל דבר. אפשר להראות זאת כתוספת של 3% ואפשר להראות זאת כתוספת של 17%, כל אחד כפי שנוח לו. לכן לא צריך להתרגש מזה שאומרים שזה נשחק כך וכך או גדל כך וכך.

החישוב שנעשה הוא בפירוש בדיוק לפי רוח הדברים ולא רק לפי המלל עליו הוחלט באותה ישיבה. המנגנון שקובע את שכר השופטים במשק יש בו יופי מסויים, יש בו נייטרליות מסויימת שמבטיחה את שכרם של השופטים. למרות כל ההתנגדות שלי לצורה הזאת של קביעת השכר אני רואה את היופי מבחינת הנייטרליות שבו.

מה קרה? - השכר במשק זוחל כל הזמן. לכן כשהוחלט להקפיא את השכר ב-1 ביולי לא היה מקום לעדכן את שכר השופטים במנגנון הרגיל, אלא היה מקום בהחלט לתת את כל העלויות שהצטברו עד לאותה עת שנתקבלה ההחלטה לגבי כלל המשק ואלה הן העלויות שהצטברו עד ה-1 ביוני. ה-1 ביולי כבר לוקח בחשבון את השכר של יולי, זה השכר הממוצע במשק ואם הייתם נוהגים בהתאם לדרך המקובלת היה מדובר בתוספת של 52%, היינו: העלאה של 52% לעומת השכר הממוצע שהיה באפריל. ביוני השכר עלה לעומת אפריל ב-17.6% ואת זה קיבלו השופטים. למה מדברים על 11,6,4,2 ו-13? - כי עם מספרים אפשר לשחק. מה שהבטיחו אז לשופטים היה שהם יקבלו כל תוספת יוקר באופן אוטומטי ללא צורך בקבלת החלטה של ועדת הכספים. לגביהם תוספת היוקר לא שומרת על השכר הריאלי כי שכרם הוא גבוה ותוספת היוקר ניתנת עד תקרה מסויימת. כשאדם ממקבל 100 אלף שקל תוספת יוקר ושכרו הוא רק 500 אלף שקל, פירוש הדבר שמדובר בתוספת של 20%. כשאדם משתכר 2,5 מליון שקל הוא מקבל בקושי 4% תוספת יוקר.

חילקתי לכם דף עם נתונים לגבי השכר הכולל של השופטים והדיינים. מה שמופיע בטבלה של חודש יוני 1985 זה מה שהם קיבלו בפועל ברוטו. בטבלה לגבי יולי - זה מה שהם קיבלו בפועל, כשבמקרה שלהם המקסימום היה 100 אלף שקל בעוד שבתקרה דובר על 14%. מה שהראיתי בטור השלישי זה בעקבות החלטת ועדת הכספים לתת את ה-17.6%, כלומר: את כל העליה בשכר הממוצע במשק עד ה-30 ביוני, כי השכר הממוצע במשק של יוני שמחושב על-ידי המוסד לביטוח לאומי הוא אומדן שלוקח בחשבון את תוספת היוקר שתינתן. הקפיו את מה שהקפיו במשק ב-1 ביולי והמשמעות של הדבר היא שהקפיו את השכר של חודש יוני ולא את השכר של חודש יולי. עם סטטיסטיקות אפשר להראות כל דבר. יכולתי לומר שמדובר ב-17% עליה, יכולתי לומר שמדובר ב-13% עליה ויכולתי לומר שמדובר ב-7%. אפשר לקחת את מה שנתנה הוועדה מבלי להתחשב בתוספת היוקר האוטומטית וזאת אומרת לקחת את משכורת יוני לפני העידכון ואז מגיעים רק ל-9%. אפשר לומר שהוועדה אמרה 9%, כי היא אמרה: אנו שומרים על היחס הקבוע לשכר הממוצע במשק ובמקרה שזה פי 5 אפשר היה להגיד: אראה לכם מה שכרם ביולי לעומת יוני ויש תוספת של 13%. אני חושבת שהנקודה הזאת הובהרה.

היום החוק מצייב. מה שהוקפא במשק זה השכר שקיבלנו בחודש יוני. מה שישנו פה זה השכר הממוצע שפרסם המוסד לביטוח לאומי נכון ל-1 ביולי. עובדה שהשכר גדל כל הזמן והם קיבלו את התוספות האלה. ההחלטה של הוועדה היא צודקת כי היא באמת נתנה לכם את כל מה שהצטבר במשק עד לרגע ההקפאה.

ח. קופמן:

כשהתקיים הדיון בוועדה אמרו שביוולי היתה צריכה להיות משולמת תוספת של 54%, לאור ההצמדה לשכר הממוצע במשק, ואנו התכוונו לשני-שליש מהדבר הזה. מה שלא ייצא עכשיו אנו התכוונו לתת להם שני שלישי מהתוספת.

ח. רמון:

אני לא מבין איך בחוק אחד אתה אומר או שזה 52% או שזה 17%.

היו"ר א. שפירא:

בעצם לפי החוק הקיים הייתי צריך לתת ב-1 ביולי הוראות לחשב הכללי לפיהן יש לעדכן לשופטים את השכר על פי עידכון השכר הממוצע במשק - וזאת הן לפי החוק והן לפי החלטת ועדת הכספים מיולי 1984 - ולא היתה לי שום זכות לעכב זאת. באו תקנות שעת חירום ופה קורה עוול ואני עשיתי את העוול הזה, כי לא היתה לי שום זכות שאעכב זאת. בסעיף 22 לחוק נאמר שעל השופטים זה לא חל ומדובר רק על השופטים. לכן ראיתי שנעשה עוול. אפשר להגיד דיינים ורבנים - לא, ושופטים - כן. יש יהודים שאולי חושבים בלב שכך צריך להיות, אבל בפה צריך להתבייש.

השופטים באו לכאן והציגו את הענין. ליושב-ראש גם אם יש זכויות מיוחדות הוא צריך לעבוד ביחד עם חברי ועדת הכספים והיה פה אז קונצנזוס שהורגים את התכנית הכלכלית ואמרתי: סוף סוף זה הרי לא ענין של לחם. כשהתקיים פה דיון מה אמרו? - אמרו: אל תרחם עליהם ב-1 באוקטובר הם יקבלו בוכטה. כשהבוכטה כבר יצאה מתחת לשטיח הגענו לחוק ואז לא רק שב-1 באוקטובר הם לא יקבלו בוכטה אלא הם ימשיכו לקבל את אותו שכר שהם קיבלו באפריל 1985 עד אפריל 1986 וזאת על פי החוק, למעט תוספת היוקר. זה לא משמעותי.

אני רוצה לייצג את היושר והדמוקרטיה. אמרו: יקבלו בוכטה, ורבותי הכל בלוף. מילא, אם מטילים גזרה על כל המשק - כך יהיה, אך לא כך הם הדברים במקרה הזה. לכל העובדים במשק יש תוספות ממרכיבים שונים, כשפעם אמר מי שאמר: אני לא יודע ממה אני חי, מהשכר או מהמרכיבים האחרים. יש מרכיבים בשכר של אש"ל והוצאות אחזקת רכב ועכשיו לגבי אלה נתקבל סיכום שבאוקטובר על המרכיבים האלה, שלא נקראים שכר, תשולם תוספת של 40%. זאת יקבלו העובדים במשק ואילו השופטים לא יקבלו כלום, כי אין להם אחזקת רכב, על כך הם הסכימו ב-1979. הם הסכימו לוותר על כל הדברים שלא קרויים שכר, וכאילו זה באמת שכר. קראתי בעתון לא פעם שעובד מדינה הגיש פתק על נסיעות שהוא עשה בלילה ולא דובים ולא יער. אנו יודעים במה דברים אמורים.

י. כהן:

הם ויתרו כדי שכל מרכיבי השכר ייכללו להם בפנסיה.

ח. רמון:

עד שהם ייצאו לפנסיה...

היו"ר א. שפירא:

רבותי, אני מודיע פה שכל אלה שהרימו יד בעד עידכון התכוונו לכך שהיה צריך לעדכן את שכר השופטים ב-1 ביולי עבור החודשים מאי ויוני. החוק נכנס לתוקף ב-1 ביולי ומאחר והם צמודים לשכר הממוצע במשק הם יקבלו ביחס לאפריל 1985 עבור החודשים מאי ויוני. אמרנו: היות והתקנות נכנסות לתוקף ב-1 ביולי ניתן להם חודש אחד פחות ובמקום שהם יקבלו עידכון של שלושה חודשים, עבור אפריל-מאי-יוני, הם יקבלו עבור חודשיים, לא כמו שעושים רגיל אלא שני-שליש.

ס. אלחנני:

אמרתם בפירוש השכר הממוצע.

היו"ר א. שפירא:

אני חושב שהסברתי היטב את הדברים. היה מישהו שאמר: למה שני-שליש, הם רוצים חצי ואמרתי שאני לא הולך לפי מה שהם רוצים, אני מוריד להם חודש. הוספתי ואמרתי שאני לא נכנס לאחוזים, אני מצביע על כך שהם יקבלו מתוך שלושה חודשים רק חודשיים. אנו החלטנו על העקרון ולא על האחוזים. אני אומר מה חברי ועדת הכספים הבינו בעת ההצבעה. יש פה קונצנזוס.

חבר-הכנסת ארידור, היה שר אוצר ואפשר לשאול אותו איך הוא הבין את הדברים. לי אישית יש בעיה גדולה כי לא עידכנתי להם ולא היתה לי שום זכות שלא לעדכן.

ח. קופמן:

אילו הכוונה היתה 4%-6% על כך לא היה ויכוח. הוויכוח היה על תיקון משמעותי ואם הגב' אלחנני עשתה בערב שיעורי בית והגיעה למסקנה כזאת - היא היתה צריכה להפנות את תשומת לבנו לכך שזה לא היה סוג הוויכוח בוועדה. על 4% לא היה בכלל ויכוח.

ס. אלחנני:

גם אם היה מדובר על 52% הוכחתי לך שלפי אותה שיטה אפשר היה להראות שזה 20% או 15%. אמרתי לך שזה 17.6% וזה מקביל ל-50%. ל-9% מקביל מספר שהוא בין 20% ל-25%. הוועדה אמרה 17.6%.

היו"ר א. שפירא:

הוועדה לא אמרה 17.6%.

ס. אלחנני:

הלל דודאי.

היו"ר א. שפירא:

זה לא הדבר היחיד הלא נכון שהוא אמר פה. אין לו פה מה להגיד.

ס. אלחנני:

כשהחלטתם את ההחלטה לגבי השכר שישולם ב-1 ביולי אף אחד מכם לא ידע מה השכר הממוצע של חודש יוני לעומת חודש אפריל. זו עובדה. אני לא ידעתי את הנתון לגבי יוני. אני אף פעם לא לוקחת את הנתון של יוני.

ח. קופמן:

הקריטריון שלנו היה 54%.

ס. אלחנני:

בצורת ההשוואה הזאת הם לא היו מקבלים 54%, אלא הרבה פחות.

היו"ר א. שפירא:

אני רוצה לשאול את סמדר האם בדיון הראשון דובר על 54% האם נאמר לי: תשמע, מה יש לך פה להילחם, ב-1 באוקטובר הם יקבלו בוכטה? האם זה נאמר פה?

ס. אלחנני:

כן.

י. צבן:

גם כשמפרסמים ואומרים 54% לגבי חברי כנסת - זה לא נכון.

ח. רמון:

נכון, אני מציע שגם להבא יגידו פחות.

י. צבן:

העידכון של השוואת השכר הממוצע במשק תודש לעומת חודש יכול להיות 54%, אבל מורידים את כל מה שהצטבר בינתיים ואז דה-פקטו מהחוק הקודם לנוכחי יש 20% או 16%.

אדוני היושב-ראש, שמעתי פה בהתרגשות רבה את הדברים שלך, שהיה פה ממשך שפך דם והלב שלי נרעד. אני אומר לך, אדוני יושב-ראש ועדת הכנסת, בתוקף החפקיד שלך, שכששכר המינימום נשחק ב-25% במשך כמה חודשים - אבקש ממך מחצית מהתגובה שלך היום ביחס לנושא הזה.

היו"ר א. שפירא:

אמרתי אתמול מעל במת הכנסת שחבל שחבר-הכנסת צבן לא נמצא באולם. גיליתי אתמול מעל במת הכנסת דבר שהציבור לא ידע. ברוב ענפי התעשייה את שכר יוני, לדוגמא, משלמים עד ה-15 ביולי ואת משכורת יולי הם משלמים עד ה-15 באוגוסט. אתה יכול לשאול את ההסתדרות בקשר לנתון הזה. איך הגעתי למה שאני מספר עתה? שמעתי שביטלו תמריצים וכי לא מרוויחים. אמרתי: יושבים פה ובוכים קינות על התמריצים שירדו, אך מה עם השכר? את משכורות יולי יכלו התעשיינים לשלם עד ה-15 באוגוסט וכשהיתה פה אינפלציה של 20% או 18% הדבר הוא בעל משמעות.

י. ארידור:

זה לא סוד שהתעשיינים הרוויחו מהאינפלציה.

היו"ר א. שפירא:

יוצא שהשחיקה של התמריצים מול שחיקת השכר זה כמעט אותו דבר. אותו פועל שמקבל היום 25% פחות - קיבל את הסכום הזה גם אז.

י. צבן:

אדוני היושב-ראש, אנו יכולים לשבת כאן עוד שלוש שעות ולדבר על שכר השופטים. אני מציע שנבחר צוות של שלושה חברים ועד מחר ביחד עם הגב' סמדר אלחנני יכינו הצעה שיש לה גם משמעות ויינתן לה ניסוח שתואם את החוק כי זה לא ענין של פרשנות. אז נדע על מה החלטנו.

אני חושב שאנו צריכים להסכים בינינו שכוונת הוועדה היתה לתת תוספת יותר משמעותית ממה שיצא בפועל, אבל אתנגד אם מימדי השכר של השופטים לא יעלו באותם מימדים שעלה שכר יתר העובדים במשק.

א. דמביץ:

יש לי שתי הערות. ישבתי כאן בדיון שהתקיים וישבה כאן גם סמדר ואני חושב שאני יכול להצטרף לדבריה של סמדר בדבר חשוב אחד. האחוזים שבהם עלתה המשכורת בשלושת החודשים או בשני החודשים לא היו ברורים ולא היו נושא לדיון בשעה שהחלטה הסופית התקבלה. מה שכן, אמרו כך: על שניים מתוך שלושת החודשים של אותו רבעון קיבלו כל העובדים במשק דברים ונושאי המשרה השיפוטית לא התקדמו באותה מידה. בשניים מתוך שלושת החודשים היו העלאות ומכיוון ששכרם של השופטים מעודכן רק פעם בשלושה חודשים הם נזוקו בגלל שהם לא קיבלו את ההעלאות שקיבלו שאר העובדים במשק. אמרו בוועדה: כשם שאלה קיבלו בעבור שני החודשים הראשונים של אותו רבעון כך נקדם באופן יוצא מן הכלל את נושאי המשרה השיפוטית לגבי אותם חודשים מקווים ולא בשני שלישי מהכולל. על כן אמרו: במקום שבדרך כלל היינו מעדכנים ביוני - לא ניתן את העידכון המלא ביולי מחמת תקנות שעת חירום, אלא ניתן להם ברבעון החדש לא את כל ההתקדמות של שלושת חודשי הרבעון אלא רק את ההתקדמות של שני החודשים הראשונים של אותו רבעון. כך נסחתי והפצתי ועל כך הוצבע, כשמביאים בחשבון את ההתקדמות שהיתה עד ה-1 ביוני ולא עד ה-1 ביולי.

לא דובר על אחוזים אלא על מועדים.

במכתב שכתבתי והגשתי אתמול ציינתי כי שני דברים עשתה הוועדה כשהיא קיבלה את הוראת השעה האמורה. בסעיף 2 להחלטה הוועדה: (א) הפחיתה; (ב) הגדילה. מכיוון שהיא הגדילה היא היתה זקוקה לגיבוי של מה שהיא עשתה בחוק ההסדרים שנתקבל באותו יום, על-פי עצת המשפטנים של הממשלה, והוועדה הכניסה סעיף הוא סעיף 32(ב) לחוק, לאמור שעל אף האמור בסעיף 4, הוא הסעיף השולל אפשרות של קידום, ניתן בזה תוקף לכל דבר וענין הנוגע להחלטה בקשר למשכורת של נושאי משרה שיפוטית, אותה החלטה שנתקבלה כמה שעות קודם לכן בוועדה זו. לאותה החלטה יש גיבוי אולם להחלטה המתקנת את החלטה ההיא או המשנה אותה או המבטלת אותה אין גיבוי.

האם אפשר לפרש את החלטה? - אני לא רוצה לתת עכשיו חוות דעת, אבל בדרך כלל המחוקק מפרש את דבריו. אני יודע אם הפירוש שניתן בביצוע הוא נכון או לא. אפשר לראות אמנם מה שעושים בביצוע כשזה צריך להיות מתאים למלים ולכוונה של החוק. אבל אם רוצים לעשות מעבר לזה - היינו: לתקן, לשכלל, לזה אין כיסוי בחוק וכפי הנראה את הדבר הזה החוק מונע.

ח. רמון:

אם היושב-ראש לא חתם, מה המצב המשפטי?

היו"ר א. שפירא:

בכוונה לא חתמתי.

א. דמביץ:

הנשיא לשער, קציר, לא רצה פעם לחתום על חוק ואמרו לו: אתה חייב לחתום.

היו"ר א. שפירא:

קודם כל, אני מודה לגבי אלחנני וליועץ המשפטי אשר תיאר את הדברים. אמר היועץ המשפטי דבר נכון שסעיף 32 בא לתקן את סעיף 4 לחוק וזה אומר שאנו חלילה לא מתקנים ולא משנים. אנו כוועדה צריכים לתת פירוש למה שהצבענו עליו. חבר-הכנסת ארידור שהוא גם משפטן מכיר את נושא שכר השופטים..

ח. קופמן:

לי כבר אמרו בוועדה שאני לא יכול לפרש את החוק שחוקקתי.

י. ארידור:

את החוק אנו לא יכולים לפרש. החלטה אנו יכולים לפרש בתנאי שאנו נמצאים בגבולות של הפרשנות.

היו"ר א. שפירא:

לא חתמתי לא בגלל שאני נגד העניין, כפי שקציר היה נגד החוק. אני לא חתמתי כי הפירוש לא נראה לי. לאחר שנתקבלה ההחלטה שלנו טילפנתי, כפי שאמרתי, לחבר-הכנסת רמון ושאלתי אותו מה הוא הבין. אחר-כך הודעתי למר קרשנר שנתנו לנו לחתום על דבר שלא התכוונו לו. לכן לחברי הוועדה צריך להיות העוז והרוח לומר שלא לזאת היתה הכוונה שלהם עת נערכה ההצבעה. ועדת הכספים היא סוברנית לגבי שכר השופטים והדיינים. מישהו רצה לסבך את מר דודאי ושאל אותו: מהי עמדת האוצר, ולא הרשיתי לו לומר מהי עמדת האוצר. אנו רצינו להוריד להם חודש. פירוש הדבר שרצינו לתת להם עבור מאי יוני. אמרנו שאנו מצביעים על העקרון ואם מישהו היה אומר 10% - על כך היה מר דודאי מסכים כבר בסיבוב הראשון. צריך להבין שהשופטים לא מקבלים מרכיבים אחרים בשכר. כל התיקונים שיחולו לגבי כלל העובדים ואותם הם יקבלו ב-1 באוקטובר - זאת לא יקבלו השופטים.

י. ז. אמיר:

יש לי הצעה. לפי מה שאני מבין הכוונה של הוועדה היתה לתת שני-שליש מהעידכון שהיה מגיע לו היו מעדכנים את השכר ב-1 ביולי.

א. דמביץ:

זה בניגוד למה שאמרתי.

י. ז. אמיר:

הכוונה היתה לתת שני שליש ממה שהיה מגיע להם.

היו"ר א. שפירא:

רבתי, חברי ועדת הכספים הם אלה שקובעים את שכר השופטים. אם אפשר לפרש את ההחלטה אין בעיה. אם לא - נעשה תיקון לחוק.

י. ארידור:

מהו בעצם חוק? חוק הוא מה שקובע בית המשפט שהוא החוק. היות ובמקרה זה הפרשנות היא בידי הוועדה ואין להניח שיהיה איזה בג"ץ נגד הוועדה בנושא הזה, גם בגלל תבעיה של "לוקאל סטנדינג", כלומר: לא תהיה זכות עמידה נגד השופטים. שופט יכול לבוא לבג"ץ כשהוא חושב שמקפחים אותו ולא יכול לבוא מישהו ולומר ששופט מקבל יותר. החוק הוא מה שבית המשפט קובע. בית המשפט לא יקבע שהפרשנות שלנו לא נכונה. אפשר לתת פרשנות בטענה שזה לא נראה כחריגה מהפרשנות.

היושב-ראש שמע את הפרשנות של חברי הוועדה ויש לו גיבוי לפרשנות. אין לומר למשל את המלים שני-שליש. זה כבר מעבר לפרשנות.

היו"ר א. שפירא:

אני מפרש דבר אחד. הבנתי שהם מקבלים עבור מאי יוני ולגבי יולי אני הבנתי שיעשו להם חישוב או על-פי השכר הממוצע במשק או על פי המדד שהיה ב-15 ביולי.

י. צבן:

רק שכר ממוצע במשק לפי חוק הביטוח הלאומי.

ג. שפט:

אני מציע לומר משפט פשוט: הוועדה מסמיכה את היושב-ראש לפרש את העניין.

א. דמביץ:

רבתי, קודם כל אני רוצה להבהיר שאם מישהו העלה בדעתו אחרת ממה שנאמר עליו להבין שלא כך הדבר. הגב' אלחנני מחשבת מדי שלושה חודשים את החישובים הנחוצים לשם ההודעה שמודיע יושב-ראש הוועדה ברשימות על משכורות השופטים. מעולם לא היה ערעור על החישובים שלה ויש יסוד רב להניח שגם הפעם לא יהיה ערעור על החישוב שלה. אם מישהו חושב שהחשבון שנעשה והיושב-ראש חתם עליו -

היו"ר א. שפירא:

לא חתמתי.

א. דמביץ:

לכשתחתום. אם מישהו חושב שדבר שחתם עליו היושב-ראש לוקה בטעות כלשהי, כמובן אפשר לבוא לבדוק ולהראות. בינתיים עוד לא נעשתה שגיאה ואני מניח שגם הפעם לא נעשתה שגיאה. אם יאמר אדם: לא חיבתם לפי ההחלטה - גם זה ערעור שמובא אל סמדר בדרך הרגילה וכל זה בגדר ערעור על החישוב. בינתיים אף פעם לא היה עוד ערעור על החישוב. אם מישהו חושב שעל-ידי שהוא ישתמש בביטוי שני-שליש הוא יגיע לסכום יותר גבוה - על כך אמרתי קודם שהוועדה דיברה על שני חודשים מוגדרים שהם החודשים הראשונים של הרבעון, במקום כל שלושת חודשי הרבעון. מדובר על שני חודשים ולא על שני-שליש ובמפורש לא הובאה בחשבון כל תוספת וכל קידום שהיה יכול להתקבל בחודש השלישי. איני יודע באיזו מידה אפשר וכדאי לפרש דברים אחרים. אך אם מישהו רוצה בכך - נראה. צריך להיזהר בעניין הזה. תקפה של ההחלטה הקיימת עוגן בחוק ולא עוגן בחוק תוקף של שום החלטה אחרת.

היו"ר א. שפירא:

אין אחד שמערער על החשבון או על היושר והאינטגריטי של הגב' אלחנני. אנו מדברים עכשיו על מה שהצבענו וזה סמדר לא יכולה להגיד לנו. אם נגיד על מה הצבענו על פי זה אף אחד לא יעשה חשבון אלא רק היא. פה רוצים להכריח אותנו לומר שעל כך הצבענו. זה לא בא בחשבון. נמצאים כאן מרבית חברי הוועדה ואפשר לשאול אותם על מה הצבענו. מה שסמדר חיטבה ומה שאנו הצבענו עליו זה שני דברים שונים. נפרש את הדברים על פי מה שהצבענו ואם נגיע למסקנה שיש צורך בתיקון החוק - נתקן את החוק.

ח. רמון:

הבעיה האמיתית היא שיש שתי ברירות או 17.6% או 52%. אני לא רוצה 17% אבל אני גם לא רוצה 52%. אני מחפש שיתנו לנו איזה יעוץ משפטי מתאים.

י. ארידור:

ראשית כל, אני רוצה לומר שזה לא יהיה נכון להשאיר את ההערה שהגב' סמדר אלחנני נתנה פרשנות בניגוד להחלטת הוועדה. יכולות להיות שתי פרשנויות שונות להחלטת הוועדה.

א. דמביץ:

אני עוד לא ראיתי את השניה.

י. ארידור:

יכול להיות שתהיה יותר מפרשנות אחת. הפרשנות הסופית הלגיטימית תהיה זה שהיושב-ראש נותן והיושב-ראש יכול להתייעץ עם חברי הוועדה בשאלה מה הפרשנות שהוא נותן, ואכן זאת הוא עשה היום. אנו צריכים להבטיח שהפרשנות לא תהיה מנוגדת להחלטת הוועדה. היושב-ראש יכול לתת את הפרשנות שלו והוא יבדוק אותה עם מר דמביץ ואם מר דמביץ יאמר לו שהפרשנות היא לא מנוגדת להחלטת הוועדה - הרי הפרשנות של היושב-ראש תופשת. היות ומר דמביץ הוא גם משפטן הוא יודע שיש לדבר אחד יותר מפירוש אחד

ח. רמון:

אנו רוצים לתת להם בין 20% ל-30%. תמצא את הפירוש המשפטי המתאים.

היו"ר א. שפירא:

אני רוצה לשבת על כך ביחד עם חברי הכנסת קופמן, רמון ומר דמביץ היום אחר-הצהריים.

ח. רמון:

אני חושב שיש לנו בעיה משפטית אמיתית ואני מציע לא לשבת בהרכב הזה.

י. ארידור:

אתה יושב-ראש הוועדה ואתה צריך גיבוי ממר דמביץ שהפרשנות שלך לא נוגדת את ההחלטה.

היו"ר א. שפירא:

אני מבין שהוועדה הסמיכה אותי לפרש את ההחלטת

הוחלט: להסמיך את יושב-ראש הוועדה לפרש את ההחלטה.

היו"ר א. שפירא:

אנו עוברים לנושא הנא בסדר היום:

ד. תקנות היטל על נסיעה לחוץ לארץ (קביעת סכום ההיטל)

י. ברון:

בתקנות היטל על נסיעה לחוץ לארץ נקבע כי ב-17 באוקטובר ירד ההיטל על נסיעה לחוץ לארץ ל-100 דולר בערך. ההפחתה היא הפחתה של כשליש ביחס לסכום ההיטל שהיה קודם. ההיטל המוטל על כרטיסים בסך של 20% ממחיר הכרטיס הוא עדיין בתוקף עד ה-13.11.85. המעביין הוא שב-17 באוקטובר ההיטל לגבי נסיעה למצרים יורד אוטומטית לאפס כשההיטל של 20% על הכרטיס נשאר בתוקף. לגבי רומניה הכוונה היתה שההיטל יהיה כ-50 דולר והנוסח של התקנה גרם לכך שההיטל יהיה 100 דולר. כך הנוסח וזה נוסח לא טוב. הואיל ודיברנו כל הזמן על השוואה בין רומניה למצרים ולגבי רומניה אין מס של 20% על הכרטיס צריך שההיטל יהיה 50% דולר. מוצע לקבוע בתקנות האלה כי נסיעה לרומניה תתחייב בהיטל מוקטן בשיעור מחצית מההיטל לכל יעד אחר. בתקנות העלאת סכום ההיטל נקבע כי סכום ההיטל שהנוסע לרומניה חייב בו הוא שני שלישי מסכום ההיטל שיחול ביום התשלום. צריך לתת לזה גיבוי בתקנה. במכוון לא הכנסנו לתקנה את הסכומים משום שהמדד מתפרסם היום אחר-הצהריים וכדי לכתוב את הסכום המדויק היינו צריכים לבוא אליכם מחר שוב כדי לקבל אישור לסכום. אנו אומרים שהעקרון הוא פשוט: נסיעה לרומניה כרוכה בתשלום היטל בשיעור שלישי מסכום ההיטל בתוספת 3% או משהו כזה שיהיה המדד.

ג. שפט:

אני רוצה לומר משהו בקשר לכך שההיטל למצרים יורד לאפס. אני לא חושב שצריך לעשות את ההבדל הזה בין מצרים לרומניה ולפטור את הנוסעים ממצרים באותם 50 דולר בהם חייב לשאת אדם הנוסע לרומניה, במיוחד היום. אני רוצה לשאת בפניכם הסברים ארוכים והייתי מציע למונח על הכנסות המדינה להביא לכך שההיטל על נסיעה לרומניה ולמצריים יהיה שווה.

י. ברון:

לשם כך יש צורך בחקיקה ראשית.

י. ארידור:

לא ברור לי מדוע בתנאים של היום צריך לעודד נסיעות של ישראלים למצרים. בעצם העידוד הזה אנו לוקחים על עצמנו את האחריות לתוצאות וצריך לחשוב על כך. הבעיה היא בכלל לא בעיה פיסקאלית. הבעיה היא רצינית מאד וביא במיוחד רצינית לאחר שמשרד הבטחון נתן את הפרשנות כפי שנתן למה שקרה בסיבי ויוצא, לפי הפרשנות של משרד הבטחון, שמה שקרה שם לא קרה בגלל שאיזה חייל נטרפה דעתו אלא בגלל שהיה תכנון של מעשה חבלני. משרד הבטחון קבע בעצם שהיה שם תכנון מראש של מעשה חבלני, פעולת איבה. המטרה של ההיטל לגבי מצרים לא היתה פיסקאלית אלא המטרה היתה לעודד ישראלים לנסוע למצרים ואני לא בטוח שהיום אנו צריכים לעודד נסיעות של ישראלים למצרים. בנושא הזה, אדוני היושב-ראש, אני מציע לשמוע את עמדת הממשלה. יכול להיות שיש לממשלה עמדה לפיה כן צריך לעודד נסיעות למצרים. הבעיה היא ודאי לא פיסקאלית ותקציב המדינה לא מרוויח או מפסיד הרבה מכל העניין.

מכיוון שצריך לשמוע את עמדת הממשלה אני באחז

גם בנושא השני. אנו לא יכולים באופן חוקי לאשר תקנה שבה הסכום נשאר לשיקול דעת של משרד האוצר ושר האוצר מבלי שאנו יודעים מה הסכום ומבלי ששר האוצר קיבל סמכות בחוק לעשות זאת. לא כותבים לנו בתקנה שהעלייה של ההיטל תהיה לפי המדד, כתוב בתקנות: "... שיעור של שני שלישי מסכום ההיטל וכו'". לא הייתי עומד על הנושא הזה אילולא הנושא הראשון. אני רוצה לדעת מה עמדת הממשלה. אם מר ברון מוסמך להודיע על עמדת הממשלה - נשמע זאת ממנו, ואם לאו - צריך לבוא לכאן מישהו מתאים.

מ. בר-און:

לאחר הדברים של חבר-הכנסת ארידור אני רוצה להעיר הערה. בשעתו התבטא כאן החשש שמא אנשים

יסעו לרומניה כנקודת מוצא לנסיעה לאמריקה. האם הנסיון של החודשים האחרונים מצביע משהו בכיוון החשש הזה?

י. ברוך: לא.

מ. בר-און: לא קרה כדבר הזה?

י. ברוך: לא.

מ. בר-און: לאחר הדברים של חבר-הכנסת ארידור אני רוצה לומר כך: רבותי, אם הממשלה חושבת שיש סכנה בנסיעת ישראלים למצרים - היא צריכה לבקוט באמצעים או אפילו למצוץ מישראלים לנסוץ לשם, אך זה איננו נושא של ועדת הכספים.

י. ארידור: בשעתו גם אני הייתי בעד הנסיעות. אני חושב שהיום יש בעיה.

מ. בר-און: אשר לשיקול שהעלה חבר-הכנסת ארידור - כוונת המתבקש היתה שנחדל לנסוץ למצרים. מי שחושב שהשלום עם מצרים הוא עדיין בעל חשיבות למדינת ישראל, מעריך את הענין ורוצה לשמור על השלום, צריך בהחלט לעודד נסיעות ישראלים למצרים ולא להיכנע לאלה שמנסים להפריע לכך.

ח. רמון: אני בכלל לא רואה שיש התייחסות למצרים בתקנה הזאת. כל מה שאתה רוצה, חבר הכנסת ארידור, לעכב את התקנה או לא לעכבה - לזה אין קשר עם מצרים. אם אתה רוצה לדון על מצרים אפשר בהחלט לבקש לקיים דיון על מצרים. אם אתה מתכוון לכך שיש להעלות את המס על נסיעה למצרים המשמעות של הדבר היא שאדם שיש לו כסף והוא עשיר יסע למצרים וימות ומי שיש לו כסף והוא עני לא יסע. אם הנסיעה למצרים היא מסוכנת - גם עניים וגם עשירים הם יהודים ואסור להם להרג שם. אני פשוט לא מבין את הקשר. ישנה הגישה של חבר-הכנסת שפט שהיא מסורתית והוא בעד זה שיש ליצור קשיים על-מנת שיסעו לשם מה שפחות, אבל להגיד שבגלל שמישהו ברצח נטיל היטל של 100 דולר - זה גראה לי מגוחך, מה עוד שנתקנות שלפנינו אין בכלל התייחסות למצרים.

אמר חבר-הכנסת ארידור דבר שאני מסכים אתו. עם כל ההבנה אנו מאשרים את התקנה הזאת בלאנקו ואני כמחוקק לא אוהב לחתום בלאנקו על תקנה. הייתם צריכים לכתוב בדיוק את הנוסחה היינו שהיטל על נסיעה לרומניה יהיה כך וכך בפוספת המדד וכיוצא בזה. אני, כמוכון, בעד אישור התקנה כבר היום, עם ההתחייבות שזו תהיה הנוסחה ואני מאמין שאף אחד לא יעשה דבר אחר. אני מבקש לגבי הפעם הבאה לא להביא לבו קווים ריקים.

י. צבן: לגופו של דבר - אני חושב שלא מתקבל על הדעת שנאשר את התקנה בלאנקו. האם אפשר לתקן זאת? אפשר להוסיף משפט אחד לתקנה ובזה נגמר הענין.

אשר לדיון הבטחוני - אני מציע שבכנס ישיבה משותפת לוועדת החוץ והבטחון וועדת הכספים כדי לדון בסוגיה הזאת. אני לא מזלזל בהיבט הזה של השאלה באיזו מידה יש או אין סכנה בנסיעה למצרים.

י. ארידור: צריך גם ניטוי של מדיניות הממשלה.

י. צבן: הבעיה היא מדינית, אתה לפעמים יכול לעשות דבר כאקט של מחאה, לדוגמא: אומרים שבגלל שמונאראק התבטא כפי שהתבטא - עושים כך וכך. זו אפשרות אחת. אני חושב על מה שקורה היום במצרים, מה שמבטא את העצבנות של מונאראק והאם השלטון במצרים יפול או לא, ורבותי, כל זה נושא מדיני. עקרונית, אתה צודק, זה ענין של מדיניות ממשלה.

אתה מבקש את הודעת הממשלה כדי לראות אם היא מסוגלת לקבל לגבי מצרים החלטה איזושהי. אמרת שמשרד הבטחון הגדיר את הפעולה שהיתה במצרים כפעולת איבה.

יותר מזה.

י. ארידור:

הבעיה היתה חוקית פורמלית וללא ההגדרה המשפחות לא היו זכאיות לקבל את הפיצוי.

י. צבן:

בכון, זה לא אומר שמצרים אחראית לזה.

י. ארידור:

רבותי, קודם כל לגבי הנוסח של הסכום בתקנה אשר הוגדר כאן כ"בלאנקו". אנו יכולים להצביע ולומר על מה אנו מצביעים ובאמן עלי הממונה על הכנסות המדינה שכך הוא יבסח את הנושא ביחד עם היועץ המשפטי.

היו"ר א. שפירא:

שמעתי את דעת החברים לגבי הנושא של מצרים. אם היינו היום במצב של לפני החזרת סיני - אני יודע מה הייתי אומר על מצרים, אבל מאחר ובשאר לבו רק טאבה, יהיה זה מעשה שבחוק אם בשביר את השלום עם מצרים בגלל נושא כזה. דבר שני - לא הייתי רוצה שבנקש, בהחלט לא, את חוות דעת הממשלה לגבי הנושא של מצרים, כדי לא לסבך את הממשלה. די בכך שהוחלט שהמצרים צריכים להגיב. דבר שלישי - אם יתקיים דיון ביחד עם ועדת החוץ והבטחון ייצא מכך פרסום לכלי התקשורת וכולם יבינו שמעלים את ההיטל בגלל החבלה. אני אומר שאם נטיל היטל של 50 דולר בכך לא בעניש, אבל מצד שני אין כל זימוק לשאלה מדוע לשחרר נוסעים למצרים מההיטל הזה. לגבי רומניה קיבלתי הסבר בארבע עיניים מדוע ההיטל צריך להיות מחצית מהנהוג לגבי כל הנסיעות. מאותו זימוק שהמס על נסיעה לרומניה צריך להיות מחצית, כך צריך להיות מוטל מס על נסיעה למצרים. איפכא מסתברא, מי שמשחרר היום את הנוסעים למצרים מההיטל - נוהג שלא מאותו שיקול. יש הגיון היום להגיד שלרומניה אנו מעוניינים שיסעו. האם יש זימוק לומר שלרומניה ישלמו היטל של 50 דולר ולמצרים לא? אשר להיבט הבטחוני - יהודי שרוצה לבסוע היום למצרים ישקול את הדברים עם עצמו. אבל אם הוא החליט לבסוע למצרים ישלם 50 דולר. חבר-הכנסת רמון העיר כי בתקנות שלפנינו הנושא של מצרים בכלל לא עולה. אם, בניה, נאשר עכשיו את התקנות כמות שהן, בלי מצרים, ואחר-כך יהיה דיון ויחליטו להטיל את ההיטל של 50 דולר על נסיעה למצרים - יהיה לכך ביטוי.

י. ברון:

אני מצטער על כך שגרמתי אולי לאי-הבנה. רציתי לדווח על המצב הקיים וכברא לא הסברתי עצמי מספיק. המצב הקיים היום הוא שלגבי מצרים אין היטל נסיעות ועל כל נסיעה לכל יעד אחר יש היטל של 100 דולר. משרד האוצר לא מציע לכם בתקנות האלה שום דבר אחר למעט רומניה. הדבר היחיד שעומד לדיון הוא האם להטיל היטל של בערך 50 דולר על נסיעה לרומניה, כן או לא.

אשר לקווים הפתוחים - אני מקבל את ההערה ואני מבקש לנהוג בנו הפעם באורח יוצא מן הכלל. קוצר הזמן גרם לכך שנבהג כך דמאחר וה-17 לחודש אוקטובר חל בעוד יומיים העבין מחכה להדפסת הממפיס הממשלתי. הנוסחה היא: שלישי מההיטל, שיהיה מתואם לשיעור עליית המדד של החודש.

י. ז'א. אמיר:

לא ייתכן שדבר קטן כזה שבא לאישור והיה צריך לדון בו 5 דקות, ידונו בו זמן כה רב. אני רוצה לומר דבר אחד למשרד האוצר: כל הכבוד שהוא נהג כך, למרות שבכתב בפתובות שכרובת האוצר היתה להמשיך לגבות את ההיטל הגבוה. אני מכבד את החלטת האוצר ומגיעה למשרד ברכת ישר כוח על כך. אם משרד האוצר מביא את התקנה לאישור בלי מצרים, אל נכניס זאת אנו. שילמנו מחיר כבד עבור השלום וישראלים יהיו בכל מקום ומקום. אם נסיעה בדרך חברון היא מסוכנת האם במליץ ליהודים שלא לבסוע שם?

צסתונב בכל מקום למרות הסכנות הכרוכות בדבר. נואו לא זולזל בשלום בצורה שכזאת.

ע. סולודר:

אני רוצה להציע שוועדת הכספים לא תיקח לעצמה תפקידים של ועדות אחרות. שמענו את ההסבר של

הממונה ואני מציעה לאשר את התקנה.

הי"ר א. שפירא:

נושא מצרים אינו נושא כה פשוט שאסור לדבר עליו. אני מביא את התקנות להצבעה. מי בעד? מי נגד?

ה צ ב ע ה

בעד - רוב

נגד - 2

התקנות אושרו

הי"ר א. שפירא:

אנו עוברים לנושא הנא בסדר היום:

1. תקנות מס הכנסה (הנחות ממס בישובי גבול הצפון), התשמ"ה-1985
2. תקנות מס הכנסה (הנחות ממס על הכנסות של תושבי אילת וישובי הערבה (תיקון מס' 2), התשמ"ה-1985
3. תקנות מס הכנסה (הנחות ממס בישובים מסויימים ובהיאחזויות בח"ל (תיקון מס' 3), התשמ"ה-1985

י. ברוך:

בפניכם שלוש תקנות הנוגעות למספר איזורים בארץ. מי שיעיין בפרוטוקולים של הוועדה יראה שנושא זה היה לפני כחודשיים בוועדה ולא רציתם אז לקיים את הדיון.

קריאה:

עד איזו שעה מתקיימת היום הישיבה?

הי"ר א. שפירא:

בשעה טובה התחלנו את מושב החורף. היה מקובל שביום שני הישיבה מתקיימת משעה עשר עד השעה אחת. ביום שלישי - משעה עשר עד השעה שתיים וביום רביעי משמונה וחצי עד השעה אחת-עשרה.

י. צבן:

זו היתה הוראת שעה.

הי"ר א. שפירא:

לא החלטנו על כך כהוראת שעה. התקיים דיון אצל יושב-ראש הכנסת עם כל יושבי הראש של הוועדות יעשה משהו על מנת לעבוד יותר. היום צסיים

והוחלט מה שהוחלט, כדי שכל אחד את הישיבה בשעה אחת ושלושים.

י. צבן:

אדוני היושב-ראש, כשקבעת בזמנו מה שקבעת - ואפשר לראות זאת בפרוטוקולים - בימקת זאת בצרכי

השעה.

הי"ר א. שפירא:

יש נושאים רבים שעלינו לדון בהם. יש הצעות לסדר של החברים שלא מגיעות לכלל דיון. אם תאמרו

שלא נדון בהצעות לסדר - נבקשה.

א. שלום:

היה צוהג להקדיש את רבע השעה הראשונה של הישיבה להצעות לסדר. אתמול הקדישו שעה וחצי להצעות לסדר.

י. ברוך:

לגופו של ענין - היו לנו תקנות המעניקות הנחות מסויימות ממס, הנחות של 3%, 5% ו-7%, כשגודל ההנחה תלוי בישונו. כשהיינו אצלכם בחודש אפריל וביקשנו להאריך את תקפן של ההנחות האלה מהמס התנגדתם וביקשתם לקצר את התקופה משום שידעתם שיש תכנית לרפורמה בנושא ולכן אושרה הפרכת התוקף רק עד ה-31 באוגוסט.

הקמנו ועדה פנימית לדון בנושא והבאנו לממשלה הצעה לרפורמה מסויימת. הממשלה שמעה את ההצעות, התקיים דיון והחלטה היתה לקשור את הנושא הזה עם שני נושאים נוספים: האחד - רפורמה כללית במסים; השני - בדיקה אם חלוקת המדינה לאיזורי פיתוח א', ב' ומרכז כמות שהיא היא זכונה או שצריך לערוך בה שינוי. יש ועדה בינמשרדית שתחליט. העבודה לא בסתיימה והרפורמה תיכנס לתוקף במרץ 1986, כפוף לכל מיני דברים כמו אי-העלאת הברוטו וכיוצא בזה, כשהכל פתוח לדיון. אין לי עדיין משהו מגובש כי הדיון במשרד האוצר לא הסתיים. לכן אנו מבקשים להאריך את תקפן של התקנות האלה עד מרץ 1986. זה אמור לגבי כל הארץ, ערבה, אילת, ישובים מסויימים והאחזויות בח"ל. הנושא השני הוא גבול הצפון. בהקשר הזה ישנה החלטת ממשלה לפיה ישובים מסויימים בגבול הצפון שנהנו מהנחה של 3%-5%-7% ייהנו מעתה מהנחה של 10% מהכנסה הנובעת משני סעיפים בפקודת מס ההכנסה: עסק-משלח יד, חקלאות ועבודה, כשההנחה הזאת לא תחול על הכנסות מרכוש. אדם שקונה דירה ומשכיר אותה לא ייהנה מהנחה הזאת כי לא זו המטרה. ההנחה תהיה בשיעור של 10% מההכנסה החייבת במס, ללא הגבלה בתקרת ההכנסה, כפי שזה בהנחות של 3%-5%-7%, אבל כמוכן שאם יש הכנסות מסוגים שונים רואים את ההכנסה הזאת כהכנסה השולית החייבת במס הגבוה ביותר. אנו גם אומרים בתקנה שמי שיהנה מההנחה בשיעור של 10% לא ייהנה גם מהנחה של 3%, 5% או 7%, אלא זה נא במקום אלה. בסעיף 4 כתוב ש"תחילתן של תקנות אלה מה-1 באוגוסט 1985 ועד 31 ביולי 1988." החלטת הממשלה היא להעניק את ההנחה לתקופה של שלוש שנים, כשמדובר על שלוש שנות מס מלאות. מי שצריך להגיש את מאזניו בסוף מרץ שלוש שנות מס לגביו יהיו השנים 1.4.85, 1.4.86 ו-1.4.87 ומי ששנת המס שלו מתחילה במועד אחר יקבל אף הוא את ההנחה במשך שלוש שנות מס מלאות, היינו: 1986, 1987 ו-1988, כשהדבר הזה בעיקר אמור לגבי חקלאים ששנת המס שלהם מתחילה בחודש ספטמבר. יוצא שכולם ייהנו מההנחה במשך שלוש שנות מס מלאות. יש בעיה עם ישוב אחד שלא מופיע ברשימה הזאת של הישובים שיהנו מהנחה של 10%, שלטענתו הוא צריך להיות כלול ברשימה. הישוב הוא חורפיש.

הממשלה אמרה: צפונה מקו מסויים - מי שנמצא שם יקבל את ההנחה. עדיין לא הצלחנו לברר סופית אם ישוב חורפיש הוא בתוך הרשימה, אם לאו. בתקנות אני לא יכול לדבר על קווים, התקנות מציינות את הישובים המצויים מעבר לקו הזה. על-מנת שלא לדחות את ההצבעה אני מציע שייקבע שאם הישוב חורפיש מתאים למה שהחליטה הממשלה - תהיה סמכות ליושב-ראש הוועדה או ליועץ המשפטי שלה להוסיפו לרשימה; אם לא - לא.

מ. בר-און: האם ענין הישוב פסוטה לא עלה?

ע. ברוך: אם הניבותי את הדברים של מר ברוך, אתם מבקשים את הארכת תוקפן של התקנות שנתנו עד כה פטור או הנחה ממס בשיעור של 3%, 5% ו-7%. בהקשר הזה יש לי שאלה. ידוע לי על מספר ישובים שהוצאו עכשיו מתוך הרשימה בטענה שחלפה התקופה של 10 שנים, כשפועד סיום אותן 10 השנים הגיע עתה. זוהי אור הוצאה, אך ירדנה, בית יוסף ומנחמיה נשארו. זה נראה לי קצת לא הגיוני. מדוע צריך להוציא ישוב אחד או שניים שנמצאים באותו קו ואחרים להשאיר. זה אמור לגבי ההנחה של ה-7%.

עתה יש לי שאלה הנוגעת לוועדת דוד קורן. נוצר מצב אבסורדי שמרבית ישובי עמק הירדן שהם ישובי גבול. לא בכללים ואילו אלה שהם ישובי עורף בכללים ברשימה. האם הנושא הזה יבוא על תיקונו במרץ, עתה שתובא הרפורמה?

קריאה: הנושא הזה מצוי בדיון בצנרת.

הגיעה אלי פניה של הישוב פסוטה, היושב ממש על הגבול.

ע. סולודר:

אני רוצה להעלות שאלה אותה כבר העליתי במספר מקומות ובהזדמנות זו אני רוצה להעלותה בנכחותך, מר ברוך. גיתנו הקלות לישובים בגבול הצפון עקב מלחמת לבנון והחזרה לגבולות הארץ. הגולן היום, אליבא דשר הבטחון, איזור מיועד לפורענות והוא לא בכלל בשום מערכת הקלות מסוג זה. שלחתי רשימה לראש הממשלה והוא אמר שהוא יבדוק את הנושא. לפחות מבחינת ההצטיידות הבטחונית מוטל עול כבר על אותם ישובים, ביניהם יש גם ישובים צעירים. אני מבקשת לבדוק את הנושא.

אדוני היושב-ראש, בתחילת הישיבה עלה נושא של קביעת ישוב כמסתייך לאיזור פיתוח א' ודובר על איזור שגב. חברים העלו, ובצדק, את הנושא של כל ההגדרות של ישובי פיתוח לצרכי תעשייה.

י. כהן:

הממוצה אמר שהוקמה ועדה לבדיקת הנושא.

ע. סולודר:

הנושא מחייב רביזיה והיערכות מחודשת ואני יודע שהממשלה הקימה ועדה. בכנסת הקודמת היתה ועדת משנה שמינתה מליאת ועדת הכספים אשר ליוותה את הנושא. סיכמתי שאעביר לך, אדוני היושב-ראש, את בקשת החברים שכלורה את עבודת הממשלה בהקמת ועדת משנה, כדי שהדברים יהיו מוסכמים גם על דעת ועדת הכספים. אני ממליץ להקים את הוועדה הזאת, כי בשבוע הבא בצביע על איזור שגב. אני לא בעד עיכוב האישור, אבל אני רוצה להסב את תשומת הלב לכך שכל הנושא הזה של קביעת איזורי פיתוח לצרכי מסים וכיוצא בזה מחייב רביזיה והיערכות מחודשת.

י. כהן:

ועדת הכספים הרי לא קובעת.

היו"ר א. שפירא:

היא חייבת לאשר ואפשר לשנות דברים. היתה ועדת משנה כזאת ואני מציע להקים אותה על-מנת שהיא תלווה את העבין. הנושא הוא באמת חשוב.

י. כהן:

כשקבעו פעם את העקרונות לאיזורי פיתוח והבחות ממס הכנסה קבעו זאת על סמך בתוצים קיימים והנתון הבטחוני כמעט לא היה קיים. היה קיים העקרון של עידוד פיזור האוכלוסין, דבר שהוא חשוב היום לגליל ולנגב. המרחק הגיאוגרפי ממרכז הארץ מביא בעקבותיו יוקר מחיה והוצאות נוספות שמוטלות על אנשים המתגוררים במקומות המרוחקים ממרכז הארץ ולכן נתנו את ההבחה המזערית הזאת, בעיקר ממס הכנסה, כשאיני מדבר עתה על דברים אחרים. בשאלת השאלה האם המדיניות הזאת השתנתה והאם הנושא הבטחוני הוא המרכיב השולט בקביעת המדיניות?

י. ז. אמיר:

אני רוצה להעלות את הנושא של מפעלים הסמוכים לגבול. מפעלי ים המלח במצאים על גבול ירדן והמקום ספג פגזים בתקופות מסוימות. האם המפעל הזה לא מצוי במקום הנחשב, לפחות כמו עין גדי, כגבול כזה? זה בכוח שאנשים במפעל עובדים במשמרות וחוזרים ללון בנתיים, אך במשך שעות עבודתם הם במצאים ליד הגבול. אני תוהה על כך שהמרכיב הבטחוני חזר להיות הדומיננטי בקביעת המדיניות בהקשר הזה.

יש כמה עיוותים. אנו רואים בהנחה של 7% מההכנסה שזה מגיע עד 38% מס שולי ו-3%-5% - עד 25% מס שולי. אני מבקש מהאוצר לבדוק את הנושא ואולי לשנות את ה-5% ל-7% כדי שלפחות המס השולי יהיה שווה לכולם, לפחות כמו מה שהיה עד היום: 3%-5%-7%. כולם עד מס שולי של 35%.

אני מקבל בברכה את ההצעה שההנחה של ה-10% לא קשורה לגובה המס אלא חלה על כל הסכום. אנו צריכים לעודד גם מגזרים חזקים במרכז הארץ לנוא למקומות מרוחקים כאלה.

אם קשה לתת לאותם ישובים שמקבלים הנחה של 5% הנחה של 7% - לפחות לדבר על מס שולי של 35%. אם כך תנהגו תתקנו עיוות.

א. שלום:
אני מקבל את מה שאמר מר ברוך שיש בעיה לגבי ישוב אחד שלא הוכלל ברשימה. אני יכול לציין עוד שני ישובים שלא הוכנסו לרשימה (וכתבתי על כך מספר פעמים) והם: נתיב השיירה, שנמצא בדיוק אחרי נהריה, ועין יעקב שלכל הדעות מצוי בגבול הצפון.

ס. אלחנני:
מתוך עיון במפה אני רואה שנתבן השיירה נמצא דרומית לנהריה. עין יעקב נמצא דרומית לכניש מעלות-נהריה.

א. שלום:
ברשימה האחרת המתייחסת לאיזור הערבה וים המלח יש שני ישובים שלא מופיעים.

י. ברוך:
לא רק שניים, יש הרבה ישובים שלא מופיעים שם ברשימה.

ג. שפט:
ראשית, אני מצטרף להערה של חברת-הכנסת סולודר בקשר לישובי הגולן, עליהם צריך לקיים דיון. הם ממש מצויים באיזור גבול.

אני רוצה לשאול את הממונה על הכנסות המדינה בקשר לשיקולים שהיו לגבי ישובי הצפון. אני רואה ברשימת הישובים הגדולה הזאת ישובים מאד מבוססים וישובים שבקושי יכולים לחיות. האם השיקול היה שלוקחים קו ולא משנה מצבו של הישוב?

י. ברוך:
זה היה השיקול.

ג. שפט:
יש הבדל בין מצבו של כפר גלעדי למצב אניבים. אי-אפשר להכניס את שני הישובים האלה לאותה מסגרת. אין צדק בכך שההתייחסות לישובים ותיקים ומבוססים תהיה כהתייחסות לישובים שבקושי עומדים על רגליהם.

היו"ר א. שפירא:
מר ברוך אמר שהשיקול הוא הקו.

ח. קופמן:
מדוע חצור לא כלולה ברשימה? בכמה נהריה רחוקה מהגבול?

א. קרשנר:
מתחו את הקו מנהריה.

מ. בר-און:
אני רוצה להעלות ענין עקרוני. אני מניח שיש קו ואני מקבל את העקרון של הקו. אני מניח גם שאין החלטה בגטיבית שלא לכלול כפרים ערביים ברשימה.

י. ברוך:
חס וחלילה. יש פסוטה, תרשיחה וכדומה. אין הגיון במקרה הזה לעשות כן.

י. צבן:
אני מנקש שיירשם שנציג האוצר הודיע שאין להעלות על הדעת שהישובים הערביים הכלולים באיזור המדובר לא ייהנו מאותן הקלות שניתנות לאחרים. אני מקדם זאת בברכה.

ח. קופמן:
אני רק מציע שאלה שלא משרתים בצבא ישלמו מס מלא.

י. צבן:
אני מציע שבכין ביחד הצעת חוק שתיתן הטבות מיוחדות לחיילים משותרים. אשמח אם יהיה בינינו שיתוף פעולה פורה בהקשר הזה. אדוני הממונה -

חבר-הכנסת צבן, הרי אני הייתי זה שהעליתי את
הבעיה של חורפיש, עוד לפני שמישהו דיבר.

י. ברון:

מה עם כברי? זה ישוב שספג קטיושות.

ע. סולודר:

הוא מקבל את ההנחה של 7%.

א. דמביץ:

לא ברורים לנו הקריטריונים. אני לא מקבל את מה
שחבר-הכנסת צבן אמר. מדובר על קו עימות. איזו

ח. קופמן:

בעיה יש לכפרים הערביים מבחינת קו עימות? הם לא משלמים מס הכנסה ומחלקים את
הכנסותיהם ל-18 ילדים.

חצור היא ישוב במצוקה ואני מציע להכניסו לרשימה.

אני לא חושב שהיועץ המשפטי של הוועדה לא יכול
להביא חות דעת משפטית.

י. צבן:

יש במילון הפוליטי האמריקני דבר שקרוי "ג'רימנדרין"

א. דמביץ:

והוא קביעת איזור הבחירות על-ידי מפה משוכללת
ומסובכת, כך שהאנשים הנכונים יהיו במקום הנכון. ריח הדבר הזה עלה באפי כשמעתי
על הקו הזה. הקו הזה הוא לא איזה קו רוחב שמשתרע בין 238 ל-240, אלא זהו קו
שהדמיון פעל חזק בהתווייתו. כששאלנו את הממונה אם אפשר לראות את הקו הוא לא
היה מוכן להגיד אם אפשר או לא. כששאל מי ששאל את השאלה בענין פסוטה, שמעתי שמר
ברון אמר בהערת אגב שהם לא פנו אליו. ממה נפשך? אם יש קו - לא צריך לפנות.
אם הקו הוא כזה שיש לו איים - כדאי שדע. מכיוון שאנו טוענים שאנו פועלים
במשטר דמוקרטי אנו או חייבים לראות את הקו או שחייב להיאמר לנו שאין קו אלא
יש מדיניות שמתעלמת מכל קו ואומרת דברים אחרים. אנו צריכים לדעת איפה אנו
עומדים וכדאי שהממונה יתייחס לדברים.

לחברת הכנסת סולודר - אשר לישובים שממזרח לירדן,

שם היה מדובר בתקנות לפי חוק המיסוי בתנאי אינפלציה, הראשון והשני, ואיני יודע
אם הדבר בא על פתרונו. עבדנו על זה יחד ואני מנקש שהממונה יסב תשומת לבו לדבר
הזה. זה נראה מאד מוזר שאם ישוב נמצא מערבה מהירדן הוא בעימות אך בשטח השני - לא,
אף על פי ששם באמת מצוייה הסכנה.

חבר-הכנסת דמביץ,

י. ברון:

קודם כל, אני רוצה להשיב למר דמביץ, אתם יודעים
שתמיד אני אומר את מה שאני חושב. לא הצלחתי לגלות
בדבריו של היועץ המשפטי שאלה משפטית ולכן אמרתי - חבר-הכנסת דמביץ. העירה תשומת
לבי הגב' הרזיו, ובצדק, שהחלטת הממשלה היתה לפי רשימה של ישובים, אותה הרשימה
שצורפה לתקנות, ולא לפי קו. החלטת הממשלה דיברה על ישובים. אני רק רוצה לספר
שהשתתפתי בדיון בו הקו המנחה להחלטת הממשלה הוצג בצורה כזאת ואמרו מי הם הישובים.
התקיימו שתי ישיבות. בישיבה הראשונה נאמר: לא הנאנו רשימה אלא רעיון ויש ללכת
לפי הקו שמערכת הבטחון קבעה; כשאני לא יודע אם הוא גלוי או חסוי. בישיבה השניה
הובאה רשימה.

לשאלה שנגעה לישובים ותיקים וחדשים - יש לנו

בצורת פניה של 20 ישובים שניקשו את ההקלות המגיעות להם לפי חוק. אני רוצה לומר
לכם שכל הישובים האלה ברגע שהם פונים הם מתנהגים, דה פקטו, כאילו שהם כבר אושרו.
את כל הישובים האלה שנמצאים בצורת עצרנו כי חשבנו שיש להחיל את המהלך הגדול
של הרפורמה. בקרוב זה יאושר ותהיה התייחסות לישובים שהתנגרו וכדומה. את אלה
שבצורת נביא. יש תקנה המדברת על תאליך העליה לקרקע וכשחולפת התקופה שנקבעה
אוטומטית הם לא באים. יש ועדה פנימית שדנה בענין הזה.

שתי תקנות מבין השלוש שהוכנו לאישורכם מדברות על הארכת תוקף ההנחה הניתנת של 3%-5% ו-7%. תקנה אחת מתייחסת לישובי גבול הצפון ולהנחה של 10% שתינתן להם. מאחר והועלו שאלות מיוחדות לגבי ישובי גבול הצפון אני מציע ליושב-ראש לערוך הצבעה רק על תקנות מס' 2 ו-3, המתייחסות להארכת תוקף, ואילו את התקנה המתייחסת לישובי הצפון לא, כשאני מבקש להרהר לגבי כל אותם הישובים.

היו"ר א. שפירא:
אני מביא זאת להצבעה. מי בעד הארכת תוקף תקנות מס הכנסה (הנחות ממס על הכנסות של תושבי אילת וישובי הערבה (תיקון מס' 2), ותקנות מס הכנסה (הנחות ממס בישובים מסויימים ובהיותן בח"ל) (תיקון מס' 3)?

ה צ ב ע ה

בעד - רוב
נגד - אין
התקנות אושרו

ח. קופמן: אני מבקש מהממונה לבדוק את ענין חצור.

היו"ר א. שפירא: אני מצטרף לבקשה. אנו עוברים לנושא הבא בסדר היום:

ח. תקנות מלווה המדינה (סדרות מסוג דן, קדרון ושילוח) (תיקון)

מכתב שר האוצר מיום 2.10.85

י. דרורי:
בהמשך למה שבאמר בישיבת הוועדה, שקויימה נסוכת היושב-ראש, לגבי הקשישים, אנו מבקשים להאריך את התקופה למסירת ההודעה מצד הקשישים על רצונם לרכוש בתמורה את אגרות החוב מסוג דן, קדרון ושילוח. מדובר על אלה שהודיעו כבר על רצונם לפדות את המניות.

ח. רמון:
יש כאחוז עד אחוז וחצי ממחזיקי המניות שטרם הודיעו מה לעשות וכשאינן הודעה כזאת המשמעות של הדבר היא חסימת הכסף לעוד שנתיים נוספות. ביקשנו מהאוצר להעביר את כספי הקשישים שלא נתנו הודעה אוטומטית לדן. מר דרורי אמר שהפרש בתשומות מבחינת האוצר הוא אולי מליון דולר. מי שלא פנה - לא פנה מטעמם של תולשת גוף או נפש ולכן אני בהחלט מבקש שהאוצר לא יבצל זאת ויילך לקראת אותם אנשים. כ-39% מהקשישים ביקשו לקנות את האגרות הממשלתיות, כ-60% הודיעו שהם פודים את המניות והם מועמדים לתכניות אחרות. התכנית העיקרית היתה התכנית הנקראת "דן", ממנה אפשר לצאת אחת לחצי שנה והיא צמודה לדולר ונושאת ריבית של 8%. היא מיועדת רק לקשישים.

היו"ר א. שפירא: אנו עוברים להצבעה. מי בעד?

ה צ ב ע ה

בעד - רוב
נגד - אין
התקנות אושרו

אנו עוברים לנושא הבא בסדר היום:

היו"ר א. שפירא:

ט. צווים לעידוד החסכון (פטור ממס הכנסה) תכניות חסכון תשואה ותשואה המשך

מכתב שר האוצר מיום 9.10.85

י. דרורי:
כאן מדובר בהנהגת שתי תכניות חסכון חדשות "תשואה" ו"תשואה המשך", הצמודות למדד. זו פעם ראשונה בה מוצעות תכניות חסכון כאלה שבהן לא נקבעים פרטי הפרטים של התנאים אלא רק נקבע הזווא של הפטור מהמס. נקבע שהכסף יהיה צמוד למדד ואילו את שיעור הריבית במסגרת התכנית יקבע כל בנק לפי השיקולים שלו.

זה דבר לא פשוט.

היו"ר א. שפירא:

אני בעד העקרון, אני מחייב את הרפורמה, אך אני מבקש לקיים דיון רציני בנושא.

ח. רמון:

ס. אלחנני:
לאחרונה היתה בעיה שלא היתה התאמה בין אגרות החוב ששימשו ככיסוי לתכניות חסכון. זה דבר שוועדת הכספים יכולה לדעת אותו מראש אם היו אומרים לה. אותנו מטרידה השאלה מה יהיה הכיסוי.

אני מבקש לא לקיים היום דיון על הצווים ואני מבקש שבעת שיקויים הדיון תעיר הגב' אלחנני את

ח. רמון:

ההערה שהיא העירה עתה.

בשבוע הבא אעדר מאחת הישיבות ואני אישית רוצה לשאול כמה שאלות בקשר לתכניות האלה. אני מבקש מר דרורי שתפנה אל מר קרשנר ותתאם מועד מתאים.

היו"ר א. שפירא:

בסדר.

י. דרורי:

אני מודה לכם. הישיבה בעולה.

היו"ר א. שפירא:

(הישיבה בנעלה בשעה 13:35)